

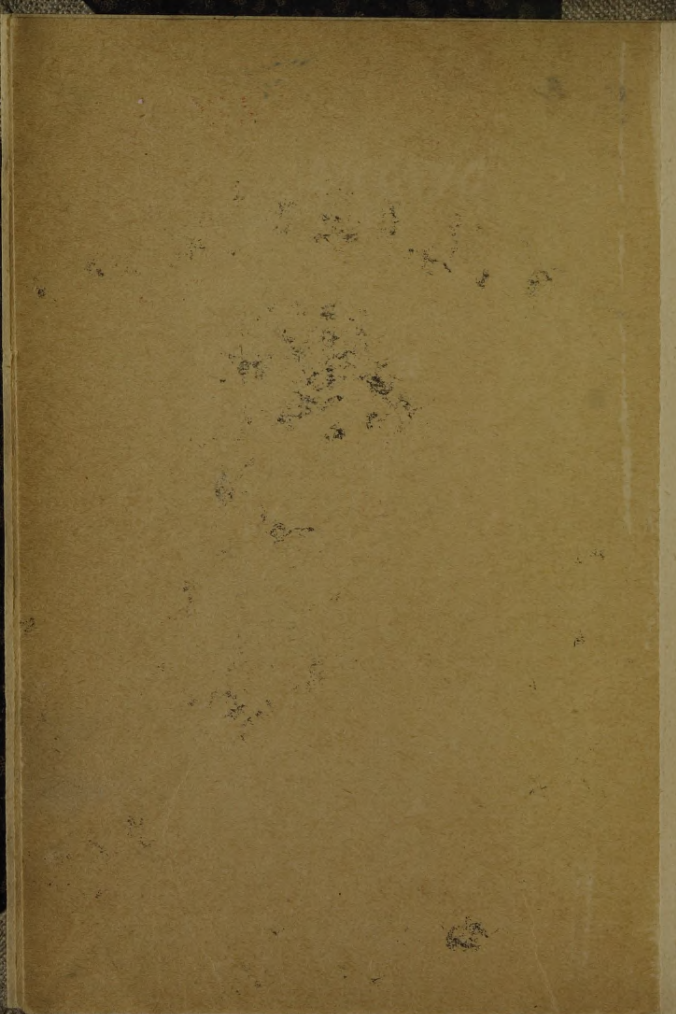
5000
LAI ATSKAN

Latv. No

DZIESMAS

OTRĀ GRĀMATA

~~L 6271~~ 18
94
L
A

Lai atskan dziesmas!

Dziesmas, kuŗas tauta dzied

Dzīves ritums — Pasaules nīcība — Dzimtene — Sēta — Darba gaitas — Apsveikumi — Dziesmas — Prieks — Līgsme — Alus — Bezbēdība — Pavasaris — Jaunība — Tautu meita un tautu dēls — Ziedonis — Ilgas — Sapņi — Mīla — Uzticība — Laime — Vītušas cerības — Nepastāvība — Neuzticība — Šķiršanās — Sēras un skumjas — Gaudas — Kaps — Satīra — Pielikums

Otrā grāmata

KRĀJUMĀ „PRAKTISKĀ BIBLIOTEKĀ“
Rīgā, Avotu ielā 33, tālr. 3-0-1-7-5

L. V. B.
In. 241440

Lai atskaitī dziesmas!

LA 2624

Dziesmas, kuras tauta dzied

142900000

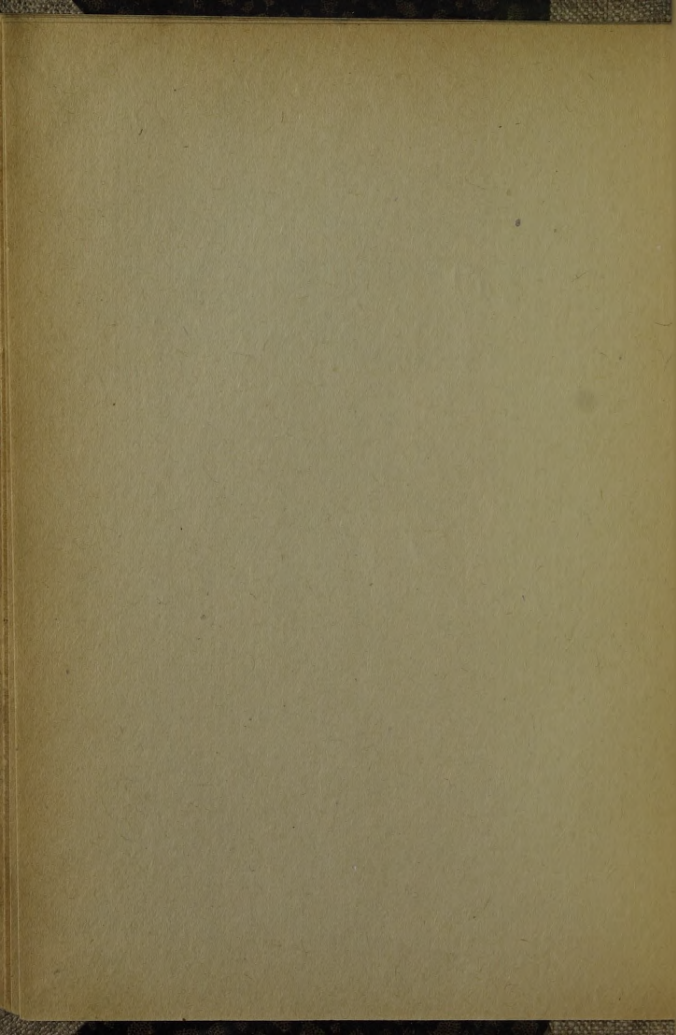
Kaps — Sātva — Pielikums
Šķiršanās — Sēras un skanņas — Gandas
tūšas cērtas — Nepastāvība — Neuzticība
Sapņi — Mīla — Uzticība — Laimē — Vi-
meita un tautu dēls — Ziedonis — Ilgas —
Bezbedība — Parozāris — Jannība — Tautu
— Dziesmas — Pīrks — Līgme — Aus —
tens — Sēta — Darba gaitas — Apsveikumi
Dziesmās ritums — Pasauls mīcība — Dziesm-

Otrā grāmata

KRĀJUMĀ „PRAKTISKĀ BURTNIĒKS”
Rīgā, Avotu ielā 33. lāp. Avotu ielā 33. lāp.
Rīgā, Avotu ielā 33.

Dziesmas dēļ, tautu dēli,
lenaidiņu neturam :
Dziesmu dziedu, kāda bija —
Ne tā mana darināta.

Daiņa.

I. Dzīves ritums — Pasaules nīcība

I. Dives ritums — Passules nichiba

Cik drīzi
Nāks laiks prijam iet.
Lai laiks gan skrien
Mums laiks dziesmas
Mēs visi mums
Rozes vēl dzied!

Rita sveiciens

(Savā mēldijā)

Jau saule spīd
Un pašu brīd'
Skan kalnos
Un lejās: „labrīt!“
Cik mežs un lauks
Šai ritā jauks, —
Mirdz saulīte
Rasā un spīd.
Nu, brāli, gan,
Lai dziesmas skan,
Tad vedas
Mums ceļš jau tri vien.
Tā veikli iet,
Un kāmer dzied
Mums laiks it kā
Spārnos aizskrien.
Vēl esi sveiks!
Bet kas tev teiks,

Cik drīzi
Nāks laiks projam iet.
Lai laiks gan skrien
Mums jauka dien'
Mēs jauni, mums
Rozes vēl zied!

J. Neilands.

Laime sirdī

(Savā meldījā)

Cilvēks, laimi meklēdams,
Meklē sirsniņā;
Ārējs gods ir izzūdams,
Kā sniegs vasarā.

Zelts un sudrabs apmāna,
Laimīgu nedar';
Dabas zelta sātība
Tikai svētīt var.

Kad kas klusam priecājas,
Labu darījis,
Un to sirdī apzinās,
Ir kā debesīs.

Taisnums salmu būdiņā
Pili neienīd.
Svēts, kad tāda laimība
Labā sirdī spīd.

G. Stenders.

Vai tu zvaigznes izskaitījis?

(Savā meldijā)

Vai tu zvaigznes izskaitījis,
Cik tur augstu gaisā spīd?
Debešus vai izmanījis,
Cik pār zemi katru brīd’?
Dievs tos visus izskaitījis,
Katrā dienā pārskatījis,
Viņa ziņā visi stāv.

Vai tu zin’, cik mušu modas
Saulsgozī līgoties?
Vai tu zin’, cik zivis dodas
Jūras vidū spēlēties?
Tās pa vārdam Dievs ir saucis,
Viņu slakas nesajaucis,
Viņš tām priekus piešķīris.

Vai tu zin', cik bērni celas,
Katrā rītā mozdamiēs?
Cik pa dienu priekus smēlas,
Šurp un turpu mezdamiēs?
Dievs tos visus pasargājis,
Dievs tos visus izglabājis —
Tev' ar, bērniņ', mīlu tur.

K. K. Ulmans.

Vai tu zvaigznes izskatījis?

Zelta spieki atspiežos

(Cēlinieka atbalsts)

(Sava meldīja)

Zelta spieki atspiežos
Savas dzīves gājumos,
To man debess rokā stād,
Atkal tas uz debess rād:
Un šis spiekis mana ticība
Viņš man' glabā bailībā,
Tā atspiežos drošībā,
Kad ir bēdās jāstaigā,
Un pie debess zvaigzņīte,
Ta ir mana kronīte,

Tā man bēdās priecina,
Sird' ar prieku piepilda
Un šī zvaigzne mana cerība
Ir caur kāpa tumsību
Manīm rāda celīnu,
Ved uz debess atdusu.
Un vēl manā sirsniņā
Dzīvo engels klusumā,
Tas ir debess atspirdums,
Un pret veltu patērums.
Un šis engels mīlestība,
Visus brāļus savieno,
Debess prieku apgalvo.

J. Veirichs.

Brāļu saderība

(Savā meldijā)

Ak, jaukums, likt vērā,
Kad vienprātīgi
Iekš mīlestības miera
Ir brāļi vienoti.
Kā lejas no rasas
Ir atspingušas.

Tā par tiem brāļiem lasas
Tās debess svētības.

Tad radīsies brāļiem
Par šķīstu mājokli
Tur augšā Debess Zālem',
Kur dzīvos svabadi.

Tur apgaismošanā,
No pasaul's izredzēts,
Būs apakš viena gana
Viens ganāms pulciņš svēts.

J. Veirichs.

Dus māmiņa man kapsētā

(Savā meldijā)

Dus māmiņa man kapsētā,
Man sveša mātes balss ;
Kā briedim leišu muklājā,
Tāds man reiz pienāks gals.

Ne gaidītājas līgavas,
Ne draugs uz kapa nāks ;
Tik gaisos kraukļi lidinas,
Un smagi egles šņāks.

Kur Gauja, tur man māmīņa,
Tur mana — dzimtene;
Un Staburadze Daugava,
Tā mana meitene.

Dus zeme gadu tūkstošus
Un lielo dienu gaid';
Raud Staburadze simteņus,
Par tautas lāstu vaid.

Dziest diena mana, nediena,
Kā aizmirsts, kūpošs skals.
Kā briedim leišu muklajā,
Tāds man reiz pienāks gals.

A. Kēniņš.

Kā vilņi aug, kā vilņi šķīst

(Savā meldijā)

Kā vilņi aug, kā vilņi šķīst,
Kur strauts uz leju steidzas!
Tie miera, dusas nepazīst,
Nedz viņu gaitas beidzas.
Gan jūrā strauts pie miera kļūs,
Tak vilņiem allaž vilņot būs.

Mēs līdz ar vilniem ciniņa,
Te ceļamies, te kritām,
Jo straujā dzīves strautiņā
Vis miera nepazīstam.
Tik trūdiem pieder atdusa —
Gars dzīvo darbu piemiņā.

Fr. Malbergis.

Labais biedris

(Sava mēldija)

Man krietnis biedris bija,
Kāds reti atgadas;
Kad kara bungas rūca,
Un lielgabali dūca,
Tas no man' nesķirās.

(Sava mēldija)

Pa gaisu lode šņāca:
Kam gan tā virsū skries?
Tā manu biedri kāva,
To man pie kājām rāva,
Kas man nu blakus ies?
Vel viens man roku sniedza,
Kad bisi lādēju.

Tev rokas dot nevaru,
Lai Dievs ņem tavu garu,
To no sirds vēļu!

J. Caunitis.

Mātes acis

(Meld.: No salda miega modies)

Kad klusā krēslas stundā

Es sedu vientulis,

Tad sap man siržu vātis,

Ko liktens vainojis.

Pār kalniem un pār lejām,

Ai, turpu, turpu vien,

Man straujais prāts tad lido,

Uz dzimteni tās skrīen.

Tur spulgo skaidras zvaigznes

Prieks manas tumsās sirds,

Un sirds jūt miēru, laimi

Ikreiz kad vinas mirdz.

Un pēc šām zvaigznēm prāts man

Tik turp kā slidēt slid.

Ai, zvaigznes — mātes acis,

Cik mīli vinas spīd!

Doku Atis.

Āvis ganot adīdama

(Grietiņas prieki)

(Meld.: Stāsti manīm, Daugaviņa)

Avis ganot adīdama
Smalkā, skaļā balstiņā
Un pa brīžiem gav'ledama
Grietiņa tā dziedāja:

„Priecīgs prāts man puķes plūcot,
Savīt skaistā vainagā,
Prieks par bitīti, kas sūcot
Saldu medu salasa.

Prieks par raibiem taurenīšiem,
Prieks par jēriem, kazlēniem
Zaļā norā sadzītiem,
Prieks par puķem, krūmiņiem.

Prieks par mīļu māmuļiņu,
Kas man māca, audzina;
Prieks par jaunu grāmatiņu,
Ko tēvs vakar nopirka.

Prieks par mūsu skolotāju,
Kas man lasīt mācīja,
Prieks par mīlo pērminderu,
Tas man labi uzliela.

Prieks, kad māmiņa kur sūta,
Pilnos rikšos tūdaļ skriet,
Lāčam tecēšana grūta,
Jauni bērni mundri iet.

Prieks par mīļu svētdieniņu,
Tad ar puķu vaiņagu
Tēvs ņem līdz uz baznīciņu,
Lai iemācos meldiju.

Prieks par mīļiem eņģelišiem,
Kas dzied Dievam skanīgi.
Mana balss ar cīrulīšiem
Arī kāpj uz debesi.

Naktī eņģelišu bari
Sapnī ar man' biedrojās,
Sapnī debess svēti gari
Dziesmās ar man' vienojās.

Vakaros, kad debess teltī
Tālas zvaigznes mirdzina,
Tētis saka: „Meitiņ, velti
Dieviņš tās ņeradija;

Tur tās eņģelišu mājas,
Kas tev sapnī rādījās!“
Dieviņ, tiem tur labi klājas,
Man šē netrūkst līgsmības.

Bārenīte gauži rauda

(Meld.: Dziedāj' tautu tīrumāi)

Bārenīte gauži rauda
Kapsētiņas kalniņā,
Viņas gaudu atbalsiņi
Atskan lejā ataugā.

Tēvs, māmiņa nomiruši,
Tai par tiem birst asara;
Savu sirdi raudādama
Atvieglina meitiņa.

Bārenītei, bēdulītei
Grūta dzīve pasaulē;
Rūkta maize, ļauni vārdi
Viņai tēva pajumtē.

Ritat, ritat asariņas
Bārenītes priekšautā;
Skanat gaudu atbalsiņi
Svešas mātes sirsniņā,

J. Zemitis

Mazais kuģinieks

(Meld.: Vakar es tev redzēju)

Maziņš tu, tavs kuģis mazs,
Strautiņš jūras vietā,
Bet kad lielāks paaugsi,
Tad būs cita lieta.

Tad, kā dūšīgs kuģinieks,
Tālu projam brauksi,
Vētra, viļņi būs tavs prieks,
Jūru māti sauksi.

Gudras ziņas, mantību
Pārvedīsi mājā,
Krāsi mantu, gudrību,
Tā kā tēvi krāja.

Tagad tavu kuģīti
Viļņi nes uz leju,
Vēlāk tu tos pārspēsi, —
Labu ceļa vēju!

Vensku Edvards.

Pasaul, ļauj man vienam būt !

(Savā meldijā)

Pasaul, ļauj man vienam būt !
To, ko tu man iedot vari,
Mana sirds to sajūt ari;
Ļauj, lai ta to viena jūt !

Ko reiz panākt vēlejos,
To tu manim nolaupiji,
Nežēlīga tu man biji !
Tādēļ viens es sērojos.

Pasaul, ļauj man vienam būt !
Visi tavi saldie prieki
Tagad man ir tukši nieki.
Vientuļa šī sirds lai jūt ! —

Lappas Mārtiņš.

Rindā dzērves

(Meld.: Es bij' viens bagāts koks)

„Rindā dzērves, rindā dzērves,
Dzērves kāsi, kamolā !“
Iet un grozas, jūk un taisas,
Izzūd beidzot pamalā.

Saldas dienas, sūras dienas,
Dienas baltas nebaltas —
Gurst un steidzās, klūp un ceļas,
Pazūd beidzot smiltiņās. —

„Rindā dzērvēs, rindā dzērvēs,
Dzērvēs kāsi, kamolā!“
Dzērvēs iet uz silto zemi —
Kur tad cilvēks steidzās tā?

Kaudzītes Matiss.

Vak'ra zvaigzne, laipna, bāla

(Savā meldijā)

Vak'ra zvaigzne, laipna, bāla
Māj mums pretī bēdīga.
Atkal viena diena galā
Nogrimst miegā mūžīgā.

Viegli debestiņi gaisā
Peld pa mēness spīdumu
Un no bālām rozēm taisa
Beigtās dienas vaiņagu.

Ai tu, klusā pagājība,
Aizmigušu dienu kaps!
Tevī snauž sirds gaudenība,
Vai! — un viņas laimības!

Kaudsites Matīss.

Tā nevar šē palikt . . .

(Savā meldijā)

Tā nevar šē palikt kā bijis,
Kur mēness te aug un te zūd;
Kas atrodas ar mums virs zemes,
Zied brītiņu, novīst un trūd.

Sen priekš mums daudz cilvēku bija,
Kam dzīvojot netrūka prieks;
Tos pieminam priekā, kam jaguļ
Nu smiltainē pēdigais miegs.

Pēc mums vēl daudz cilvēku dzīvos,
Kas smiesies un priecīgi būs.
Pēc gadiem, kad dusesim kapos,
Tie līgsmībā pieminēs mūs.

Te draudzīgi kopā mēs sēžam,
Kā draugi, kas draudzību jūt.
Mēs saldīnam dzīvi cits citam,
Kaut allaž tā varetu būt!

Bet nevar tā palikt kā bijis:
Jel izbaudiet priekus pirms vīst;
Kas zin, kad liktens mums lēmīs
Pret rītiem, pret vakariem klīst.

Un ja ar' tad šķirti mēs kļūsim,
Tad sirdis vēl vienotas būs,
Un visi mēs priecīgi būsīm,
Ja kāds no mums laimīgs reiz kļūs.

Ja liktens mums lēmis ka dzīvē
No jauna mums kopā būs nākt,
Tad gribam, ko priecīgi beidzam,
No jauna mēs priecīgi sākt.

Kr. Ģirģensons.

Brāļi, vai vēl tiksimies?

(Meld.: Brāļi, šodien piecaj'ties).

Brāļi, vai vēl tiksimies
Svētām jūtām sirdīs?
Vai drīz uguns nedzisīs,

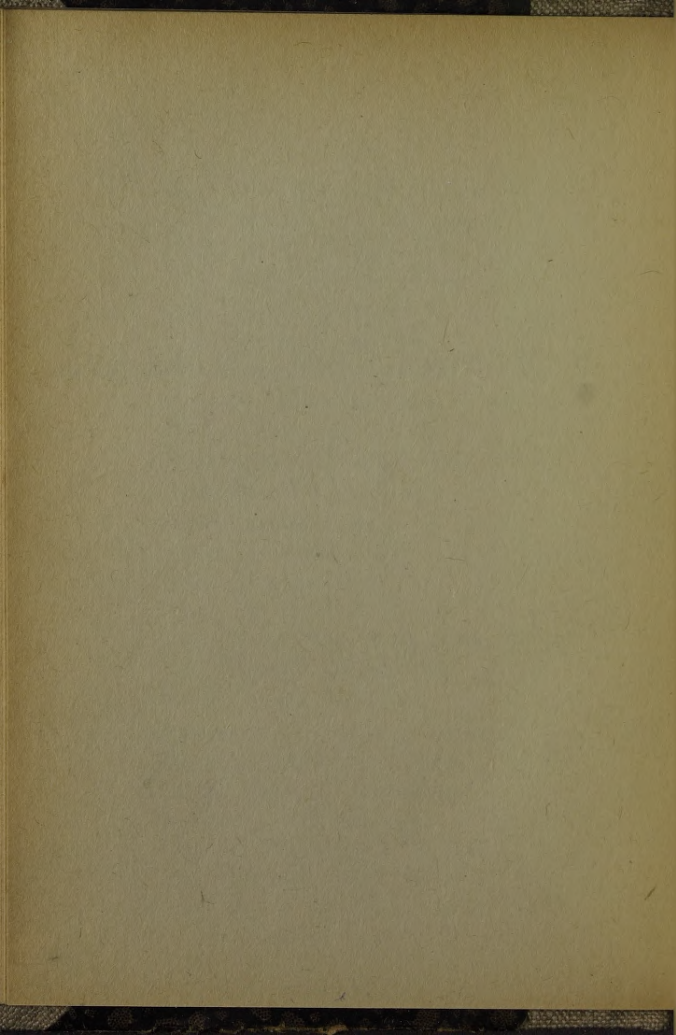
Kas līdz šim mūs sildij's ?
Gadi jaunus mērķus ceļi,
Puķu vietā nātras zeļ;
Viss zem saules mainas.

Pilis, celtas jaunībā,
Zelta^{sm}gaismā laistas ;
Vēlāk dzīves grūtumā
Sadrūp pilis skaistās,
Rožu ziedi ātri birst,
Jaukie sapņi viegli irst, —
Apstākļi tos vajā.

Ideāli pārmainās,
Apklust darbinieki;
Ikdienība iestājas,
Veikals, amatnieki.
Svešas baudas sirdi sien,
Vīri klusam migā lien,
Karjeru sev taisa.

Pār mums visiem pacelsies
Vēsas smilšu kaudzes ;
Tālāk dzīvos, darbosies
Jaunas ļaužu audzes.
Vai ar pīšļiem darbi zūd ?
Vai ar nāvi slava trūd ?
Nākotne to sacīs.   Jānis Ositis

II. Dzimtene — Sēta — Darba gaitas

Sirdī ceļas ilgas karstas

(Savā meldijā)

Sirdī ceļas ilgas karstas
Redzet tevi, dzimtene!
Kur plūst mīļu dziesmu skaņas,
Kur skan tēvu valoda
Dzimten', kas tu tālu, tālu,
Tevi mīļi sveicināju,
Tevi mīļi sveicināju,
Tevi mīļi sveicinu!

Tavus kalnus, tavas lejas,
Tavu mežu krāšņumu
Redzet vēlos, mīļas sejas,
Kuras sirdī pieminu.
Dzimten', kas tu tālu, tālu,
Tevi mīļi sveicināju u. t. t.

Liktens bārgais mani vajā
Klīstu plašā pasaulē;
Vienmēr tēvija man prātā,

Tevi sveicu, dzimtene !
Dzimten', kas tu tālu, tālu,
Tevi mīļi sveicināju u. t. t.

Tulk. K. Brēmanis

Man mīļa mana tēvija!

(Savā meldijā)

Man mīļa mana tēvija,
Tai sirdi domu es,
Tev dziedu, košā Latvija,
Mans laimes šūpulis!
Man tavas sāpes skumju dar,'
Tavs prieks man sirdi līgsmot var,
Tev piederu, tev piederu!

Man mīļa mana dzimtene,
To neatstāšu vis;
Tev pieder mana dvēsele,
No tevis man ir viss!
Kaut svešie tevi nozaimo,
Tu tomēr mani aplaimo.
Tev piederu, tev piederu!

Man mīļa mana Latvija.
Kad mūža vakars nāks,
Tad tavās smiltīs atdusa
Man salda, viegla nāks.
Man putnu dziesmas mieru sauks,
Uz maniem pīšļiem puķes augs,
Tev piederu, tev piederu!

Lappas Mārtiņš.

Par visu, kas vien pasaulē

(Meld.: Ak, cilvēks šinī pasaulē)

Par visu, kas vien pasaulē
Es mīlu dzimteni,
Tai pieder sirds un dvēsele,
Ta — mana zeltene.

Priekš viņas cīnos, strādāju,
Tai labu vēleju;
Par viņu allaž gādāju,
Neka nežēloju.

Kad pasaule man' atstumt sāks
Un ļaudis nīdēs man',
Tad sirds uz dzimteni man nāks:
Tur laimi baudīs gan.

Un nāve kad man' projam sauks,
No pasaul's gribēs šķirt,
Tad dzimtenē man kaps būs jauks,
Tad laimīgs varu mirt.

Kiusa māja, kur es augu

(Meld.: Matisiņam cūkas ganot)

Klusa māja, kur es augu,
Pēc tev' allaž domaju,
Sirds man mierīga, kad raugu
Vietiņu, kur piedzimu.

Zaļais aploks, kur es gāju
Tēva treknos bēros dzīt,
Dīķītis, kur zivis krāju,
Nāk man prātā katru brīd.

Atminu, kur riekstus rāvu,
Skābenes kur mekleju,
Kuplo ozolu it prāvu,
Stabules kur taisiju.

Mazu dārzu staļļa galā,
Kur es puķes dēstiju,
Katru teku meža malā
Garā vēl es ieraugu.

Domaju pie Jāņa gravas,
Kur es ogas lasiju,
Un pie tēva Gobas pļavas,
Kur es avis ganiju.

Katra teka sētas malā
Stāv man prātā tagadiņ,
Kur ar brāļiem savā vaļā
Priekā lēcu allažiņ.

Atminos ir kviešu lauku,
Kur es garam staigāju,
Un kur Jūli staltu, jauku,
Pirmreiz saldi skūpstiju.

Vecu liepu dārza kaktā
Vasarā, kur sēdeju,
Ābeli, kas sen jau rakta,
Gaiši vēl es atminu.

Pulksteņi tur baznīciņā
Vēl man tagad ausīs skan,
Kā tobrīd, kad gāju viņā,
Iesvētit kad sauca man.

Klusi kapi birzes galā,
Kur man tēvs un māte snauž,

Vēlat vietīņu man malā,
Kad man nāves vētra lauž.

E. Šēnbergis

Ai, tu košā tēva māja!

(Savā meldijā)

Ai, tu košā tēva māja!
Ai, tu dārgā dzimtene!
Iļģojos pēc tava gaisa
Grūti elpot svešumā.
Debess vēji, skrejiēt spēji
Nesiet mājās labdienas!

Lappas Mārtiņš.

Nāc, klusais vakars, nāci

(Savā meldijā)

Nāc, klusais vakars, nāci
Uz puķu klajumiem,
Un dziesmas klāstīt sāci
Par taviem jākumiem.

Raug, saulītei noejot
Košs vakarsarkanums ;
Tā mīlīgi uzsmejot
Dod labu nakti mums.

Nu paliek visur klusu,
Tik putnu dziesmiņas
Mēs dzirdam, līdz uz dusu,
Ir tie slēgs actiņas.

Tad klusais vakars, nāci —
Pār ciemiem, klajumiem ;
Šo dienu pabeigt māci
Ar viņas jaukumiem.

M. Vitiņš.

Es mežā dzīvot ietu

(Savā meldijā)

Es mežā dzīvot ietu
Pa karsto vasaru !
Tur daudz ir jauku vietu,
Un prieku dažādu.

Tur visi zaru zari
Uz ēnu aicina,

Tur dusu atrast vari,
Kur puķes sveicina.

Tur rīta saules staros
Pat stirnas, brieži skrien
Un zaļos koku zaros
Dzied putni katru dien'.

Tur skan no katras vietas
Gan dikti mīlīgi:
„Lai paliek visas lietas,
Uz mežu mudīgi!“

Putni dzīvo mežā

(Savā meldijā)

Putni dzīvo mežā,
Mazi putniņi.
Putni dzīvo mežā
Brīvi lustīgi.

Putni taisa ligzdas,
Mazi putniņi.
Putni taisa lizdas
Brīvi priecīgi.

Mirt es gribu mežā,
Tur, kur putni dzied.
Mirt es gribu mežā,
Tur, kur puķes zied.

Rokat mani mežā,
Tur, kur putni dzied.
Rokat mani mežā,
Tur, kur puķes zied.

Apakš puķu lapām
Salda dusa man.
Apakš puķu lapām
Salda dusēšan'.

Vējiņš lapas pūzdams
Manu kapu segs.
Vējiņš lapas pūzdams
Kapu nopuškos.

M. B.

Mazs namiņš zaļā birzē

(Meld.: No salda miega mosties)

Mazs namiņš zaļā birzē
No sūnām uztaisīts.

Kaut maziņš, bet pārlieku
Ir patīkams un jauks.

Es tuvāk gāju skatīt,
Kāds ir šis mazais nams.
No viņa ārā skrēja
Tad putniņš dziedādams.

Es putnu neaiztiku,
Lai mierīgi tas dzied.
Lai sargā savus mīļos,
Kas namiņā tur dus.

M. B.

Eita ganos, aitas, ejat

[Savā meldijā]

Eita ganos, aitas, ejat
Un pa zaļām pļavām skrejat ;
Eita tur, kur puķes zied
Un kur putni zaros dzied.

Tur, kur skaidrais ūdens rodas,
Tur lai jūsu kājas dodas ;
Tur jūs varat zāli plēst
Un ar savas slāpes dzēst.

Aitiņ', ej vien mežā iekšā,
Ganiņš ies jau tev tur priekšā ;
Tu bez bēdām vari mist,
Vilks tev nevar virsū krist.

Droši visos krūmos lienat,
Visus riņņus pāri brienat,
Krancis visur līdz jums iet:
Klausat, kā viņš sāk jau riet.

J. Rūgens.

Bērnu prieks

[Savā meldijā]

Tur, uz kalniņa, es nosēdos
Skatīt mazus putniņus
Kā tie lēca, kā tie brēca,
Kā taisīj' perekļus.

Tur, pie dārziņa, es pietupos
Nokopt bišu dārziņu,
Kā tās rūca, kā tās dūca,
Kā šuja šūniņas.

Tur, uz pļaviņu, es nogāju
Lūkot raibus tauriņus,

Kā tie cēlās, kā tie smēlās
No puķem suliņu.

K. Ulmans.

Rakstā situ sprigulīti

[Savā meldijā]

Rakstā situ sprigulīti
Maizes tēva piederībā,
Lai no rogām graudi glīti
Rodas apakš klājiena.
Rakstā, rakstā sprigulīt,
Klonā graudiņi lai krīt.

Graudu vārpa gauži rauda
Miglainajā rītiņā
Tā vien rūgtas dienas bauda
Visā savā dzīvībā.
Zelta graudu vārpiņa, —
Tava dzīve bēdīga.

Saules stari, rīta salna
Padara tev grūtību;
Krusu, lietu, auku kalnā
Panesi ar lēnību.

Zelta graudu vārpiņa, —
Tava dzīve bēdīga!

Plāvējs izkapti jau taisa,
Manīj's tevi briedušu,
Tev no mātes krūtīm raisa,
Rijā liek tad saistītu.
Zelta graudu vārpiņa, —
Tava dzīve bēdīga!

Pārcietusi uguns spēku,
Dūmus, tvaikus rīdama,
Beidzot, kā par kādu grēku,
Sprigul's tevi pārmāca.
Zelta graudu vārpiņa, —
Tava dzīve bēdīga!

Graudu vārpas dārgā rota
Čaklus dara kūlējus;
Bet kad būs iztukšota,
Vadzī kārsim sprigulus.
Rakstā, rakstā sprigulīt',
Klonā graudiņi lai krīt!

Pie saimnieka devīga

[Savā meldijā]

Pie saimnieka devīga
Nesen es sērsties gāju,
Kam sarkans ābols spīdēja
Par zīmi viņa māju.

Tas bij tas mīļais ābolnieks,
Kam dārza vidū māja;
Ar saldumu tam cienāt prieks,
Tos, kas pie viņa gāja.

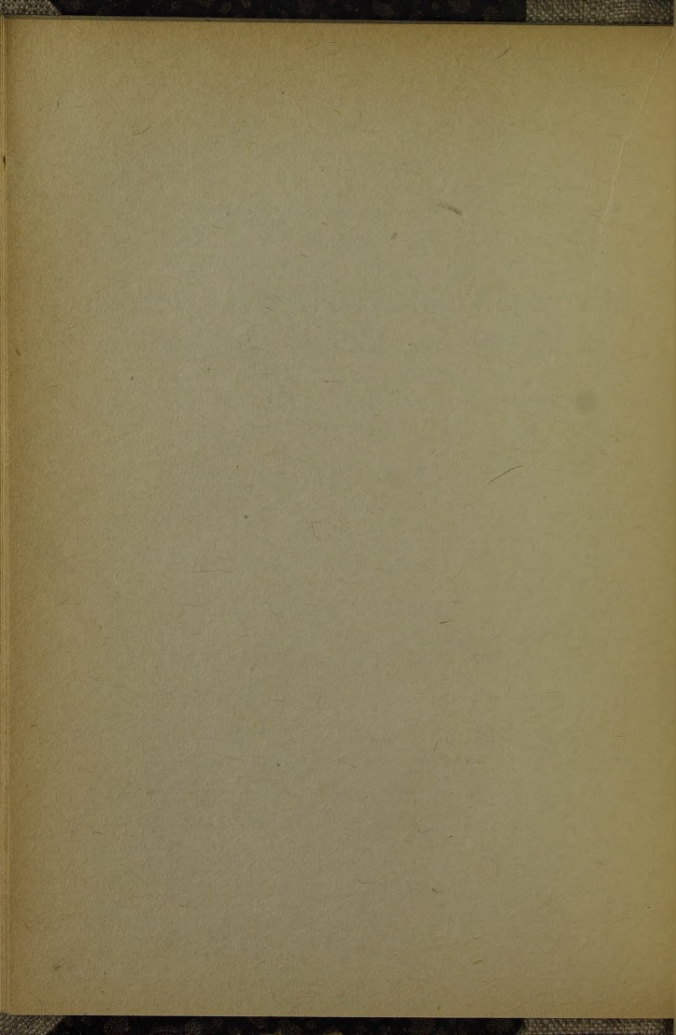
Iekš viņa zaļo namiņu
Daudz viesu nāca droši,
Tie ēdot vilka meldiņu,
Kas gāja itin koši.

Tur atradu ir gultiņu,
Uz zaļu, mīkstu plānu,
Pats saimnieks deva ēniņu,
Man segdams zaļu drānu.

„Cik jāmaksā?“ — es prasīju;
Viņš pakrat galvu zaļu.
Kaut Dievs tev' allaž svētītu,
No zemēm līdz pat galu!

E. Šēnbergis

III. Apsveikumi — Dziesmas — Prieks
— Līgsme — Alus — Bezbēdība

Apsveikšanas dziesma

(Savā meldijā)

Draudzīgi biedroti kopā še nākam,
Skandināt tevīm šo dziesmu, ak draugs!
Spiežam tev roku svinīgā brīdī,
Saucam ar sajūsmu pildītām sirdīm,
Vēlam tev visu, kas labs un kas jauks!
Esi mums sveicināts, dārgākais draugs!
Sveiks! Sveiks!

Nebeidzi cerēt aiz tagadnes kalniem
Sārtojas labākas nākotnes rīts.
Debess lai piešķir tev saulainas dienas
Zaļot kā ozolam dzimtenes druvā!
Tāli lai atskan tēvijas lauks!
Esi mums sveicināts, dārgākais draugs!
Sveiks! Sveiks!

K. Bētiņš.

Sveiciens karogam

(Savā meldijā)

Gavilēm mēs šodien sveicam
Mūsu jauno karogu,
Kas mūs pulcinā un vieno
Še ap mūsu biedrību.

Lai viņš mūsu darbā rāda,
Kā mums strādāt, censties būs;
Lai viņš skubina, lai vada
Mūsu gaitās visus mūs.

Tie, kam vienas darba gaitas,
Tie, kam dzīvē mērķis viens,
Zem šā karoga lai braši
Staigā tālāk dien' no dien'.

Gavilēm mēs šodien sveicam
Karogu, kas pār mums celts.
Sveicam amatu un darbu,
Kas ir mūsu gods un zelts!

A. Melnalksnis.

Augsta laime!

Augsta laime tautas dēlam
Laime tam!
Cienījamam mūsu draugam
Laime tam!
Katrā dienā jaunus priekus
Dievs lai dod, un ienaidniekus
Pazemot! pazemot!

Viņa ģimenei lai arī
Laime tai!
Katrā dienā prieka stari
Lai spīd tai!
Dievs lai audzē, nāv' lai saudzē,
Lai tā zaļo, zied un aug!
Zied un aug! Zied un aug!

Šodien viņa goda dienā
Vēlam tam!
Nākamību laimē, priekā,
Vadīt tam!
Veselību un ko vēlas
Panākt savās mūža dienās
Vēlam tam! Vēlam tam!

J. Caunītis.

Apsveikumi

(Īpaši motīvi]

1. Saulei pretim
Gaismas staros
Lai tev ceļi
Pašķiras!

*

2. Augstu laimi jums,
Augstu laimi jums, —
Mūs' vēlējums!

Prieka dienas jums,
Prieka dienas jums, —
Mūs' vēlējums!

Veselību jums,
Veselību jums, —
Mūs' vēlējums!

Ilgu mūžu jums,
Ilgu mūžu jums, —
Mūs' vēlējums!

*

3. Augstu laimi tam,
Augstu laimi tam, —
Ja, augstu laimi tam!

Veselību tam,
Veselību tam, —
Ja, veselību tam!

Ilgu mūžu tam,
Ilgu mūžu tam,
Ja, ilgu mūžu tam!

*

4. Lai dzīvo sveiks,
Lai dzīvo sveiks,
Lai dzīvo sveiks,
Lai dzīvo sveiks!

*

5. Augstu laimi, prieku
No sirds vēlejam,
Mūsu gāvilniekam
Priekā uzsaucam:
Lai zied rozes,
Lai zied nelķes
Tavā dzīves celiņā!

*

6. Lai vada jūs
Pats žēlīgs Dievs, —
Viņš svētī katru,

Kas sirsnīgi lūdz.
Tad laime, prieks
Jums līdzī ies
Un kopā ejot
Jums ceļš nebūs grūts!

*

7. Dievs dod mūsu jaunam pārim
Prieku, laimi piedzīvoti,
Prieku, laimi piedzīvoti,
Sirmu mūžu nodzīvoti!

*

8 Lai visas tavas mūža dienas
Tā zied, kā rozes vasarā,
Un lai tev nebūtu nevienas,
Kur acīm jālej asara.

Dusi saldi, mīļā dusi

(Serenade)

(Sava meldijā)

Dusi saldi, mīļā, dusi
Savās miera mājiņās!

Saldi dusot, sapņi klusi,
Lai tev miegā parādas.

Dusi miegā lēnā, maigā!
Sirds pie tevis velk ar makti,
Domās prāts pie tevis staigā,
Saku: „sirsniņ, labu nakt!“

Dusi klusi, lēni koši,
Kamēr rīts tev' modina!
Celies, smelies spēkus droši!
Labu nakti — mīļakā!

No salda miega modos

(Savā me!dijā)

No salda miega modos
Un jūtu spirtumu;
Kungs, tavā priekšā rodos,
Ar slav' un teikšanu.

Tu piekusušam spēku
Nakts mierā atdevis,
Tu sargāj's manu ēku,
Un briesmas nogriezis.

Tu Kungs dod jautru spēku,
Tu izlej svētību,
Nu visi kust ar prieku,
Un meklē darbiņu.

Cik jauki agrā rasā
Spīd visas maliņas,
Tās Dieva godu prasa,
Kad rāda līgsmības.

Tam putnu dziesmas ceļas
No visām birzītēm,
Kā upurs smarša veļas
No visām puķītēm.

Ak, mēs ar' noslavēsīm
To Kungu žēlīgu,
Tam Tēvam novēlēsim
Vien savu dzīvību.

Veirichs.

Manu sirdi vēsmiņas

Pavasara dziesma

[Meld.: Skani, mana dziesmiņa]

Manu sirdi vēsmiņas
Modina kā zvani,

Skani sirds iekš dziesmiņas,
Tāļi, tāļi skani!

Skani līdz tai vietiņai,
Kur daudz puķes laista;
Saki tur tai meitiņai:
„Labudien, tu skaistā!“

J. Alunans.

Mēs jautri visus sveicam

(Svētku maršs)

[Savā meldijā]

Mēs jautri visus sveicam,
Kas šeitān pulcej'šies;
„Sveiks!“ katram miļi teicam,
Kas svētkos ieradies.
Sveiki, sveiki, brāļi, tad sveiki!
Sveiki šai svētku dienā,
Sveiki svētku dienā,
Svētkos sveiki visi jūs!

Un lai mēs tagad, brāļi,
Tad balsis paceļam;
Lai atskan tuvi, tāļi,

Kad skaļi uzsaucam :
Slava, slava, mūžam lai slava !
Slava sabiedrībai,
Slava sabiedrībai,
Slava mužam tai! Slava tai!

Un lai no sirds tai vēlam
Tā strādat turpmāk ar',
Ka katram tautas dēlam
Ta sirdi karstu dar',
Godam, godam, allaž lai godam !
Godam mūs ta vada,
Godam mūs ta vada.
Un uzticībā allaž vieno mūs !

Biedri, lai ar prieku sākam

[Savā meldijā]

Biedri, lai ar prieku sākam,
Staigāt svētā klajumā ;
Lai tik skaņi, kā vien mākam,
Dziedam zaļā baznicā!
Tā kā viena jauka dziesma
Mūs kā brāļus savieno,
Tā ir viena svēta liesma
Mūsu sirdīs spīguļo.

Spīdi, spīdi gaiša liesma,
Tēvu zemes mīlestība ;
Skan' ar varu augsta dziesma,
Vecu priezu rūkšanā.
Tēvu zeme, dārga, jauka,
Ziedi Dieva glābšanā ;
Lai nekāda nikna auka
Tavus augļus nemaitā.

Lai nu dziesmu svētkus svinam,
Biedrojoties priecīgi !
Pēc lai mājās tos pieminam
Darbojoties tikuši:
Sveiki, brāļi, sveiki, sveiki !
Skaļi skan nu dziesmiņas ;
Grūtiem darbiem jauni spēki
Līgsmās sirdīs atliekas.

Otto.

Brāļi, kas gan jaukaks vēl

[Meld.: Dzert un dziedat patik man]

Brāļi, kas gan jaukaks vēl
Neka dziedašana ?
Dziedasim tad kopā jel !
Tāl' lai iet šī ziņa.

Dziesmās mierinajamies,
Kad mēs skumjās raudam ;
Un lai laimi piešķir Dievs,
Dziedot lai to baudam !

Bēdīgs kāds kad sēri dzied,
Mierinadams prātu ;
Ak, kā tas pie sirds mums iet :
Mēs tam līdzdziedatu.

Un kad prieka dziesmiņas
Jūtam mēs, kur dziedam,
Sirds top pilna līgsmības,
Aizgrābti tās dzirdam.

Balsis kopā vienojot
Skanēs mums jo jauki:
Kopā skaņi uzdziedot,
Būsim arvien draugi.

Dziesmas vara aizrauj mūs
Tāl' no pasaul's lietām,
Debesis liek sajūst mums,
Ja no sirds mēs dziedam.

Dziesmiņās mēs pieminam
Draugus tuvus, tālus ;

Dziedot arī apraudam
Nomirušos brāļus. —

Katris savai sirsniņai
Uzdziedasim dziesmas!
Mīlestībai, draudzībai
Degs tad gaišas liesmas.

Kad jau dzīves pavasars
Prom no mums būs steidzies,
Sirdī spīdēs mīlīb's stars,
Kam būs dziedāt veicies.

Un kad mūža saulīte
Laidīsies uz malu,
Līgsma būs vēl sirsniņa,
Gaidot svētu galu.

Un kad mūsu vietīnas
Būs jau aizvērušās,
Mūsu balss vairs neskanēs, —
Tās būs apklusušas.

Tad vēl kapa pulksteņi
Aizejot mums skanēs,
Mūsu draugi skumīgi
Bēru dziesmas dziedās.

Doku Atis.

Dziedat, meitas, manu dziesmu

[Savā meldijā]

Dziedat, meitas, manu dziesmu,
Nemat mani palīgā;
Sienat manu kumeliņu
Zaļā zīda bantītē.

Ja bantīte pušu trūktu,
Sienat zelta ķēdītē;
Ja ķēdīte pušu trūktu,
Laižat viņu dārziņā.

Upīte tek lejiņai,
Rozītes zied kalniņā.
Pie upītes mazgājos,
Ar rozemi puškojos.

Brāļi, kad tās rozes zied

[Savā meldijā]

Brāļi, kad tās rozes zied,
Lai mēs pušķus taisam,
Un kad ciema meitas dzied,
Lai mēs puķes kaisam.

Lai ikkatris izpuško
Savu līgaviņu,
Kas kā draugu apmīļo
Un dod mututiņu.

Sniedzāt, meitas, rociņas,
Lai mēs deju griežam,
Še uz zaļās noriņas
Rokas rokās spiežam.
Pūt nu, resnais stabulnieks,
Puiši, ceļat kājas!
Dziesmas, danči, līgsmis prieks
Tautas bērniem klājas.

Un pēc danča vakariņš
Smeķēs mums jo saldi,
Siers un piens un medutiņš,
Jau apklāti galdi.
Ēdat, dzerat, bučojat,
Beidzāt visu jakti,
Laiks nu mājās nostaigāt,
Dodat labu nakti.

G. Stenders.

Plūcat rozes, rozes zied

[Savā meldijā]

Plūcat rozes, rozes zied
Šodien, ne ir rīt.
Šodien, sirsniņ', dej un dzied,
Laiks skrien katru brīd'!

Bučot, dzert un līgsmoties
Šodien laimejas.
Kas zin, kur dažs rīt aizies!
Laiks drīz nobeidzās.

Viss kas labs, tev vēlēj's Dievs;
Baud' nekavedams.
Mudri dzīvot pasteidzies, —
Laiks neatgriežams.

A. Stenders.

Kam pirmo glāzi paceļam

[Savā meldijā]

Kam pirmo glāzi paceļam
Un uzdziedam?
Par alu Trimpum pateicam,
To savās dziesmās sveicinam,
Lai mieži aug un ligojas,

Ar alu kausi piepildas
Ja, pirmo glāzi tam,
Tam pirmo glāzi paceļam !

Kam otro glāzi paceļam
Un uzdziedam ?
Šo otro glāzi tēvijai,
Mūs' mīļai dārgai Latvijai,
Kur dārgā latvju valoda
Jau šūp'lī ausīs skanēja,
Ja, otro glāzi tai,
Tai otro glāzi paceļam !

Kam trešo glāzi paceļam
Un uzdziedam ?
Tām krietnām čaklām tautietēm,
Mūs' mīlām, dārgām zeltenēm,
Kas tautas dēlus aplaimo
Un tautas godu pavairo.
Ja, trešo glāzi tām,
Tām trešo glāzi paceļam !

Tulk. K. Brēmanis.

Mums paradīzes dzīvošan'

[Alus dziesma]

(Savā meldijā)

Mums paradīzes dzīvošan',
Kur kuplo miežu lauks.
Ir meiču vaigi skaisti gan,
Tač' alus vēl jo jauks.
Kad dzīru galdam pieticis,
Kur glāzes virsū redz,
Tad priecīgs es kā buķelis,
Kas krūmam apkārt lēc.

Labs alus vecus atjauno,
Ka priecājas un dzied,
Un jauniem sirdis ielīgsmo,
Kā bučoņas un dzied.
Lai mūsu zeme augļojas,
Un miežus audzina,
Un brūveri lai treknojas,
Kas alu tecinā.

Un katra ciema meitiņa,
Kas miežu kūļus sien,
Kā līgaviņa mīļākā,
Nāc dzer, cik gribas vien.
Lai dzīvo katris latvietis,

Kas alus malku dzer;
Kāmēr, kad mūžu nobeidzis,
Tam smiltis virsū ber.

E. Dinsbergis.

Alus un mīlestība

[Meld.: Vakar es tev' redzēju]

Alutinš un mīlība
Ja mums trūkst pie prieka,
Tad viss prieks un dzīvība
Vērti nav nenieka.

Bagātie kad priecājas,
Kas ir viņu prieki?
Vīns un skaistas meitiņas,
Bez šiem cits ir nieki.

Vareniem, kad kaŗu beidz,
Nav par kroņiem bēdas.
Saldu vīnu tie tad sveic,
Meitām blakus sēdās.

Bez šiem dzīveš stundiņās
Grūtu sirdi nesam;
Bet kad alus, meitiņas,
Ķēniņi tad esam!

E. Dinsbergis

Es esmu nabags muzikants

[Savā meldijā]

Es esmu nabags muzikants
Un tādu vēl ir daudz;
Bez tēvijas man nav nekas, —
Smags liktens mani žņaudz.

Gan šurp, gan turp es staigāju
Pēc maizes lūgdamies,
Un ja ar man to pasniedz kāds,
Tad saku: „svētī, Dievs!”

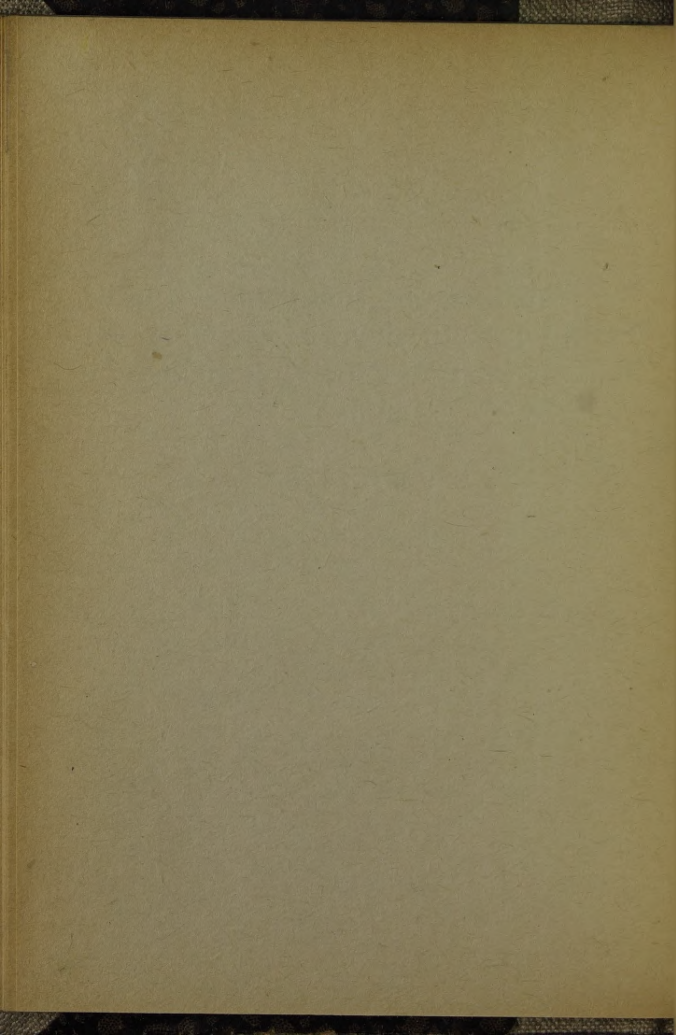
Šī vecā kokle vienīgā
Ir mana biedrene;
Tā allaž mani pavada, —
Kā īsta draudzene.

Un kas man sāp un prieku dar,
To sajūt viņa ar'.
Tā allaž mani saprast var,
Tā raud un smeļ ar man'.

Tur kapsētā, tur kalniņā,
Vai būtu smilts, vai grants.
Bet virsū stāvēs uzrakstīts;
„Še dus tas muzikants“.

IV. Pavasaris — Jaunība — Tautu
meita un tautu dēls — Ziedonis —
Ilgas — Sapņi — Mīla — Uzticība —
Laime

Tur tālu tālumā

[Savā meldijā]

Strautiņš tur ceļmalā,
Vai tas vēl čalo?
Druvas tur mežmalā,
Vai tās vēl zaļo?
Un lauki tēvijā,
Vai tie vēl līgo?
Putniņi dzimtenē,
Vai tie vēl stīgo?
Jaunības atmiņas —
Tur tālu tālumā?

Dzirnavas klabina
Dzimtenes lejā,
Kalnājos atbalss skan
Gaviļu dejā;
Nav vairs mīļā man,
Nav vairs, kas gaida,
Jaunības košumā,

Pretīm kas smaida.
Jaunības atmiņas —
Tur tāļu tālumā.

Jaunība beigusies
Žēlabās mokās,
Mīlākā steigusies
Svešajās rokās.
Kaut vienu vien reiz
Tev' skatīt spētu,
Mīlākā, tevis dēļ
Es gaviļētu.
Bet jaunīb's atmiņas —
Tur tāļu tālumā. . .

Aicinājums

[Savā meldijā]

Jau ziediem rotātas pļavas,
Jau dziesmām vīļņojas gaišs,
Gaišs zaļums kalnos un gravās,
Klāt maijmēness debesķīgais.

Un saule tik mīli, tik spoži
Pie skaidrā ziluma mirdz.
Un lapoti meži tik koši,
Un līgsmi pukst cilvēka sirds.

Ņo putekliem ārā, no dūmiem
Mūs ziedošais pavasars sauc,
Gals bēdām un sirdsēstiem drūmiem,
Vēl pasaulē prieku ir daudz.

Edv. Veidenbaums.

Arāja dziesma

(Meld.: Stāsti manīm, Daugaviņa)

Dziedi skaņi, cīrulīti,
Siltai saulei atspīdot!
Soļo naigi, kumeliņi,
Tēva druvu uzarot.

Lai veļāsi veleniņas,
Kā vilnīši ezerā,
Lai raujāsi mana zieža,
Kā gaismiņa vakarā.

Drīzi, drīzi sagaidīsim
Palaunadzi atnākam,
Drīz māsiņu, mīlulīti,
Kā stirniņu attekam.

Manīm viņa sviesta maizi,
Tev auziņas atnesīs, —

Manīm sacīs mīlus vārdus,
Tevi mīļi paglaudīs.

Pavasaru Jānis.

Skaistā jaunība

[Savā meldijā]

Skaista ir jaunība
Iekš prieka laikiem,
Skaista ir jaunīb',
Tā nenāks vairs.
Tā nenāks, nenāks vairs,
Tā neatgriezīsies,
Skaista ir jaunība,
Tā nobāl drīz.

Es mīlēju meitiņ,
No gadiem sešpadsmit,
Skaista ir jaunīb',
Tā nenāks vairs.
Tā nenāks, nenāks vairs,
Tā neatgriezīsies,
Skaista ir jaunība,
Tā nenāks vairs.

Man bij viens vīna koks,
Ar saldiem augļiem,

Un no tiem augļiem
Bij saldaiss vīns.
Tamdēļ es sak' vēl reiz :
Skaists bij mans jaunīb's laiks
Skaists bij mans jaunīb's laiks,
Tas nenāks vairs !

No savas pašas jaunības

[Savā meldijā]

No savas pašas jaunības
Es mīlēju tās meitiņas.
Lai citas, ko tās citas gan,
Tā viena visu mīļa man.

Kad viņu es neieraugu,
Tad sirds bij pilna asaru.
Reiz dārzā to ieraudziju
Un mīlīgi uzrunāju :

„Labdien ! tu, mīļā sirsniņa,
Kā klājas tev šai brītiņā ?“

— „Paldies, paldies ! mans mīļākais,
Gan labi klājas, saldākais !“

„Bet man, ak, mīļā sirsniņa,
Sirds spiesta bēdu dziļumā ;

Man šādas bēdas, mīlākā :
Man jāiet tālu svešumā.

Man pieci gadi jāceļo,
Tad varēšu tik tevi ņemt;
Dievs zin, vai kopā sanāksim,
Vai atkal mīļi runāsim ?

Nu, sirsniņ, ko tad vēli man
Uz šādu ilgu ceļošan' ?“

— „ Ak, mīlais, es tev vēlēju,
Kā allaž par man' sapņotu.“

„Nu, mīlā, ko tu dosi man
Uz šādu ilgu ceļošan' ?“

— „ Es došu tev šo gredzenu,
Kur ir mans vārds un sirsniņa.“

„Nu, mīlā, kur tad gaidīsi,
Kad atpakaļ es atnākšu ?“

— „ Še, apakš zaļa ozola,
Mans mīlais, tevi gaidīšu.“

Kad pieci gadi pagāja,
Tad atkal biju vietā tai,
Kur līgaviņu atstāju,
Kad svešumā es aizgāju.

„Labdien, ko, meitiņ, lūkojies,
Pēc ka tik gauži ilgojies ?“

— „Es gaidu savu mīlāko,
Priekš pieciem gadiem gājušo.“

„Par velti, meitiņ', gaidi tu,
Es nācu caur to pilsētu,
Kur iekš šīm pašām dienām
Bij gaitas tavam mīlākam.

Nu, sirsniņ, ko tam vēli gan
Par tādu ļaunu vilstīšan? “

— „Cik uz šā koka lapiņu,
Tik viņam prieka dienīņu.“

„Sniedz rociņu, dod mutīti!
Šo gredzenu vai pazīsti,
Ko devi man par piemiņu,
Kad ceļoju uz svešumu? “

Nu kopā mīļi dzīvosim
Un saldus priekus baudīsim;
Mums tagad laimes saule spīd,
Mēs līgsmi būsime katru brīd’.“

Atgriezies, jaunība

]Savā meldijā]

Atgriezies, atgriezies
Vēl vienu reiz,

Tu, skaistā jaunība,
Man tevis žēl!

Puķites, rozītes
Dārziņā zied,
Bet mana jaunība
Neziedēs vairs.

Kad maziņš vēl biju,
Vai zināju,
Kāds grūtums gaida
Šai bēdu pasaulē.

Atgriezies, atgriezies
Vēl vienu reiz
Tu, skaistā jaunība,
Man tevis žēl!

Nu šķirsimies mēs, balodit

(Savā meldijā)

Nu šķirsimies mēs, balodit,
Jo nu ir laiks uz mājām iet.

Drīz uzmodisies mana māt'
Un iesāks tevi gauži bārt:

„Kur vazājies tu, neliete,
Tu, palaidniece, meitene!

Jau kājas tev ar rasu mirdz
Un mati vēl nesukati.“

—„Ak, mamiņ, kaut tu zinātu,
Cik jauki vasar's naksniņā!

Cik jauki vasar's naksniņā,
Cik jauki mīlet jaunībā!

Tu esi vec', tev sirma galv',
Tev nestāv prātā mīliba.

Es esmu jaun', man prieka daudz,
Man visur, visur rozēs zied.“

Tautas meita

(Meld.: Dziedi, rāudi, tautu meita)

Māte mani audzināja
Kā liepiņu dārziņā,
Lai es augu stalta, slaika,
Kā rozīte ziededama.

Kad jau biju paaugusi,
Lai es laivā šūpojos,
Kas būs krietnis tautas dēls,
Tvers pēc mana vainadziņa.

Tautiets lūdza tēvu, māti,
Bet ar mani nerunāja ;
Lūdž, tautieti, cik lūgdams,
Tu jau mani nedabūsi.

Kas grib mani, lai lūdž labi,
Nebūs velti lūgumiņš ;
Kas lūdž tēvu, māmuliti,
Tas tik velti pūlejas.

Tas tik velti apaun kājas,
Noskrien savu kumeliņ' ;
Izvirina nama durvis
Manim pakaļ staigadams.

To, kas mani mīļi lūdza,
Es it karsti nobučošu, —
Tam atdošu vainadziņu,
Savu zelta gredzentiņu.

Vakar gaidu, šodien gaidu

(Meld.: Tur' uz kalniņa es nosēdos)

Vakar gaidu, šodien gaidu
Tautu dēlu atjājot.
Ja tu šodien neātjāsi,
Jāj tad elles dibenā.

Nu jau redzu, kur atjāja
Mans jau seni gaidamais,
Iemu pretī, dodu roku,
Vai redz ļaudis, vai neredz.

Vai redz ļaudis, vai neredzi,
Brīv man savu sveicināt,
Tam jau esmu dāvājusi
Izrakstītu nēzdodziņ.

Visapkārti mīļus vārdus
Vidū liku sav' sūsnīņ'.
Lai piemina tautas dēlis
Visu mūžu dzīvojot.

Sniedziņš sniga, putināja,
Laukā laidu kumeliņu.
Laukā skraida kumeliņš
Gar tautieša namdurvim.

Kad pārskrēja sētiņā
Sniega pika mugurā;
Ta nebija sniega pika,
Ta bij tautas zeltenite.

Kur divas sirdis uzticībā

(Meld.: Sen pagājušas laimes dienas)

Kur divas sirdis uzticībā
Pukst viena otrai draudzīgi;
Kur abi sapņo mīlestībā:
Tur izturies jel saudzīgi!

Ej gaŗam, netraucē šo jūtu —
Tie savos sapņos laimīgi;
Ja pamostas, kas zin, kā būtu! —
Ļauj viņiem sapņot mūžīgi!

Kur as'ras rit pār bāliem vaigiem,
Tur tiešām kāds ko zaudējis;
Varbūt no viņa laimes sapņiem
To citkārt kāds ir traucējis . . .

Tādēļ jel neej tu bez jūtu,
Kad asarās kāds mierinās;
Ja pamostas, kas zin, kā būtu! —
Ļauj tam, lai klusu izraudas!

Kad dusēšu zem vieglām smiltīm,
Tad visiem būšu apskaužams:
Tur nelūko, pēc goda, ciltīm,
Tur nevaicā: vai ielaižams? —

Tik Tevīm, Mūžīgais, es lūdzu:
Tad izturies jel saudzīgi!
Ja pamostos, kas zin, kā būtu! —
Ļauj manīm sapņot mūžīgi!

Vaidelaitis.

Tik ilgi pļava jauka

(Padoms meitiņām)

(Meld.: Nekad tev nesacišu)

Tik ilgi pļava jauka,
Kamēr vēl nepļauta,
Tā druviņa vēl tauka,
Kas nomīt neļauta.

Un sarkanas tās mētras,
Kam ogas virsū vēl,
Un nelauzīta vētrās
Tā ābelīte zeļ.

Tā meitiņa ir stalta,
Kas zēnu nebučo,
Kā roze sarkanbalta,
Kad liedzas apkampt to.

Kr. Barons.

Ak tu, zeltenīte!

(Savā meldijā)

Redz tās rozes dārziņā,
Līdz ar lil'jām stalti,
Zied un spīd pavasarā,
Sarkani un balti.

Bet redz'jauna būdama,
Mana meitenīte,
Zied daudz skaistāk vaidziņā,
Ak tu, zeltenīte!

Jauki vējiņš smīdina
Birzītes un lejas,
Puķītes izvēdina,
Puķu māte smejas.

Bet daudz jaukas dziesmiņas,
Ko dzied meitenīte,
Sird' un ausis lecinā,
Ak tu, zeltenīte!

Gardi smeķē ūdentiņš,
Kad sirds dzesties prasa,
Saldi bišu šujumiņš,
Ko no ziediem lasa.

Bet daudz saldāk mutīte,
Ko dod meitenīte,
Manu sirdi iepriecē,
Ak tu, zeltenīte!

G. Stenders.

Cik skaista esi tu!

(Meld.: Nevienam nesacišu)

Cik labprāt tev pie kājām,
Es līgsmis sēdētu,
Un tavās skaistās acīs,
Viennotāj lūkotu!

Es lūkotos tur kāri,
Gan viņu dziļumu;
Un dziedātu: „Cik skaista!
Cik skaista esi tu!“

Rieteklis.

Ak, dzīvo jauki, šķīsti

(Meld.: No salda miega modies)

Ak, dzīvo jauki, šķīsti,
Tu, bērna dvēsele,
Lai agri nesavīsti,
Kā puķe pasaulē.

Kad zvaigznes gaisu rotās,
Es pie tev' noiešu
Un kuplās matu sprogās
Tev mirtes spraudišu.

Kaudzites Matiss.

Tik laipna, tikla, skaista

(Meld.: No salda miega modies)

Tik laipna, tikla, skaista,
Kā puķe esi tu,
Un tevi redzot, sirdi
Es jūtu līgsmīgu.

Es labprāt rokas liktu
Tev galvā, lūgdamies,
Lai laipnu, tiklu, skaistu
Tev uztur mīlais Dievs.

J. Alunāns.

Tik jauka tu kā puķīte

[Meld.: Pie straujas upes sēdēja]

Tik jauka tu kā puķīte,
Tu daiļā magone;

Vairs otra tāda meitene
Nav visā pasaulē!
∴ Kaut puķīt, tu, kaut rozīt, tu
Pie sirds man mūžam dusētu! ∴

Esenberģu Jānis.

Baltvaidzīte, sārtlūpīte

(Savā meldijā)

Baltvaidzīte, sārtlūpīte,
Daiļā meitenīte,
∴ Palejiņā staigādama,
Skaistas puķes plūca ∴
Es puķītes pušķiem plūcu,
Pušķišos sasēju.

Pušķišosi sasējusi,
Uz celiņa metu,
∴ Uz celiņa puķes metu,
Draugu gaidīdama ∴
Nāc pie manis, mīļākaj's,
Nāc pie manis, sirsniņ!

Nāc pie manis, mīļākajis,
Nāc pie manis, sirsniņ!
∴ Ja nenāksi, mīļākajis,

Jel ardievu saki ∴:
Uzdošu tev gudru mīklu,
Nemies atminēti.

Uzdošu tev gudru mīklu,
Nemies atminēti:
∴: No kā mati krūzās metās,
No kā plaukojāsi? ∴:
Priecīgai tie krūzējāsi,
Skumīgai tie plauko.

F. V.

Miegs man nāca

(Savā meldijā)

Miegs man nāca, miegs man' māca,
Nevar miegā migti:
Iedomāju, kur māmiņa
Dos man tautiņās.
„Nem, meitiņa, kazu ganu —
Būs tev vieglas dienas!“
— „Kazu ganu gan neņemšu —
Būs man sūra dzīve:
Kazu gans kāpj augstu kalnos
Drīz var nolaust kaklu.“

Miegs man nāca, miegs man' māca u. t. t.

„Ņem, meitiņa, avju ganu,

Būs tev vieglas dienas!“

— „Avju ganu gan neņemšu —

Būs man sūra dzīve:

Avju gans iet dziļi mežā,

Drīz var saplēst vilki.“

Miegs man nāca, miegs man' māca u. t. t.

„Ņem, meitiņa, tirgotāju —

Būs tev vieglas dienas!“

— „Tirgotāju gan neņemšu —

Būs man sūra dzīve:

Tirgotājs brauc tālu ceļu,

Nepārnāk vairs mājās“.

Miegs man nāca, miegs man' māca u. t. t.

„Ņem, meitiņa, skroderīti,

Būs tev vieglas dienas!“

— „Skroderīti gan neņemšu —

Būs man sūra dzīve:

Viena sīka adatiņa,

Bērniņi cieš badu.“

Miegs man nāca, miegs man' māca u. t. t.

„Ņem, meitiņa, arajiņu —

Būs tev vieglas dienas!“

— „Arajiņu to gan ņemšu —
Tur būs laba dzīve:
Arajiņam melnas rokas,
Smalka, balta maize.“

No serbu val. V. Plūdons.

Es bļieķu dārzā biju

[Meitas stāsts]

(Savā meldijā)

Es bļieķu dārzā biju
Un diegus laistiju,
Tad meitene aizviju
Attēk^u ar kļiegšanu.
Tā lūdz ar asariņām:
„Nāc tēvam palīgā,
No koka mežā viņam
Ir kāja dragāta!“

Tas man caur sirdi gāja,
Es mežā nosteidzos;
Bet skuķis man' atstāja,
Iemuka biezumos.
Un redz', tur man sagraba
Trīs šķelmi jātnieki.
Neviens nebij, kas glāba,
Jau ceļ' uz ērzeli.

Gan brēcu gaužām raudām,
Nekas nelīdzēja !
Tie man' ar visām gaudām
Uz muižu aizveda.
Nokturienes tie skrēja,
Ai, sūru dieniņu!
Caur nakti lielā vējā
Ar man' uz pilsētu.

Atvieglot savu vaidu,
Es logu atvēru
Un rīta sauli gaidu,
Bet ko es ieraugu:
Mazs vārtiņš dārza kaktā
Tur vaļā stāvēja.
Kā vistinā no lakta,
Sirds nolēkt gribēja.

Es drīz pielieku rokas
Un savu gultiņu
Sagrābusi, bez moka
Caur logu izmetu.
Tad nolaidos gar sienu,
Kā putniņš nolēcu.
Ai, manu baltu dienu,
Kā es aiztecēju!

G. Stenders.

Maziņš, maziņš tas ciemiņš

(Meld.: Trīs priedītes siliņāi)

Maziņš, maziņš tas ciemiņis,
Visapkārt ievas zied.

Visapkārt ievas ziedi,
Vidū zelta āboliņ'.

Uz tās zelta ābolītes
Pieci zelta āboliņi.

Augsti sniedzu, zemē rāvu
Pieci zelta āboliņ'.

Divi došu bāliņam,
Trīs es pati paturēšu.

Par to pirmo āboliņu
Pirkšu bērū kumeliņ'.

Par to otro āboliņu
Pirkšu zemes gabaliņ'.

Par to trešo āboliņu
Pirkšu zemes arajiņ'.

Upes malā puisēns pina

[Savā meldijā]

Upes malā puisēns pina
Jauku puķu kronīti.
Un kāpēc — to viņš gan zina —
Tas aizpeld pa upīti?
Tāpat aiziet mūsu jaunums,
Kā šīs upes straume skrien,
Un tā nobāl mūsu jaukums,
Itkā puķes, dien' par diēn'.

Neprasiet, kādēļ es raudu
Savā ziedu laiciņā?
Kādēļ priekus ar' nebaudu,
Kad zied puķes upmalā?
Visas neskaitamas balsis
Atjaunotā pasaulē
Nedod priekus manās ausīs,
Kāmēr bēdās dvēsele.

Ko man palīdz viss, kas līgo
Jaukā puķu lauciņā?
Viena pati, ko sirds tīko,
Tā ir tālu — tuvumā.
Viņu apkampt rokas sniedzu,
Bet mans pūliņš viss ir velt';

Vai es raudu, vai es kliežu,
Prieks man nevar no tam zelt.

Staltu pili atstādama,
Nāc pie manis, mīlākā;
Puķītes apraudzīdama,
Esi ar man priecīga.
Dziedātāju pilni krūmi,
Avotiņš tek priecīgi.
Būdiņā ar atrod rūmi
Tie, kas dzīvo mīlīgi.

J. Caunītis.

Mīlestības prieks

(Savā meldijā)

Tu mīlestības prieks,
Kas tavu spēku liegs ?
Es zinu vienu meitenīt',
Es zinu mīļu zeltenīt',
Tā ir, tā ir,
Tā ir mans gods un prieks.

Tai baltas rociņas
Un zilas actiņas;
Tai skaisti brūni matiņi

Un sārta, balti vaidziņi.
Tā zied, tā zied,
Tā zied kā rozīte.

Ka mana paliekot,
Tā manim vēsti dod
Ar košām, skaistām rozītēm
Un citām jaukām puķītēm,
Ko tā, ko tā,
Ko dārzā tā atrod.

Tā mana līgaviņ',
Lai citi teic, ko zin.
Mēs mūžam kopā paliksim,
Viens otru karsti mīlēsīm,
Līdz mūs, līdz mūs,
Līdz nāve mūs atmin?

J. Bachs.

Mana mīlestība

[Med.: Visur klusums valda]

Mana mīlestība
Nav kā pavasars,
Nav kā liega vēsma,
Nav kā saules stars.

Viņa ir kā vētra,
Un kā okeans,
Un kā ugunsliesma,
Un kā kapa zvans.

Un nereti viņā
Jaucas kopā viss:
Ārprātība, smaidi,
Elle, debesis.

Zvārguļu Edvards.

Zvaigžņu pulki, spulgo klusi

[Mel.: Stāsti manim, Daugaviņa]

Zvaigžņu pulki, spulgo klusi
Debess velves dzidrumā ;
Mani noslēpumi tāpat
Nosmok elpas vilcienā.

Zvaigznes, daiļie, kļusie milži
Bezgalības dziļumā,
Rakstat manu noslēpumu
Savā dienas grāmatā.

Spīdiet slepenas, kā šodien,
Citai audzei, nākamai!

Lai tā tulko jūsu staros,
Ko es dziedu mīļākai.

Graviņu Kārlis.

Pie tevis sirds man sienās

[Meld.: Es stāv uz augsta kalna]

Pie tevis sirds man sienās,
Visdaiļā Līziņa,
Jo citas nav nevienas,
Kas būt tev līdzīga.

Kā rozītes, tik koši,
Zied tavi vaidziņi,
Un actiņas tik spoži
Tev mirdz, kā zvaigznītes.

Tavs augums cēls pārlieku,
Kā nārai dievišķai;
Es apburts no tā tieku,
Kad tevi uzskatu.

Tev balstiņa tik maiga,
Kā vēsmas šalkšana;
Un izskatā tik svaiga,
Kā rožu pumpurits.

Kaut puškotu man krūtis
Tu, daiļā puķīte,
Tad ceru, ka ar sūtīs
Mums debess laimību.

Ak, mīlais dēliņ, preceļies

(Savā meldijā)

„Ak, mīlais dēliņ, preceļies!“
Tā māte sacīja,
„Drīz jaunība tev aizsteigsies,
Tev sievu vajaga.“

Es tad ar' sāku pārdomāt,
Ka laiks gan precēties.
Kur atrast tādu meitiņu,
Kas sirdij patiktos.

Tad jūdzu savu Melliti
Es mazos vāgišos
Un braucu tāļi svešumā,
Sev meklēt mīlāko.

Par laimi man ar gadījās
Ar meitu satikties,
Kas mani mīlēt solīja
Ar īstu mīlību.

M. B.

Meitiņa mīļā, puķīte jaukā!

(Savā meldijā)

„Meitiņa mīļā, puķīte jaukā!
Kad mūs saucīs pirmo reizi,
Vai tad būs mana?“

— „Puisīti, ne, ne, vēl nebūšu tava,
Man pašai ir māmuļina,
Tai ar mani daļa.“

„Meitiņa mīļā, puķīte jaukā!
Kad mūs saucīs otru reizi,
Vai tad būs mana?“

— „Puisiti, ne, ne, vēl nebūšu tava,
Man pašai bāleliņi,
Tiem ar mani daļa.“

„Meitiņa mīļā, puķīte jaukā!
Kad mūs abus salaulās,
Vai tad būs mana?“

— „Puisiti, ja, ja, tad es būšu tava,
Dosi zelta gredzentiņu,
Tad būs tāva vaļa!“

Es sapņoju par tevi

(Meld.: No salda miega modies)

Es sapņoju par tevi,
Ka tevi skūpstīju;
Tu rociņu man devi
Un teic': „Tev mīleju.“

Bet rītā pamostoties,
Nāk acīs asaras.
Es biju gauži vīlies —
Tik sapnis bija tas!

Es sapņoju no tevis:
Tu mani atstāji,
Man stumi nost no sevis
Un bārga paliki.

Un kad es rītā modos,
Bij skumjas zudušas,
Es priecīgi izsaucos:
„Tik sapnis vien bij tas!“

Doku Atis.

Labprāt es pie tavām krūtīm

(Meld.: Še, kur ligo priežu meži)

Labprāt es pie tavām krūtīm
Kādreiz saldi iemigtos,
Lai zem mana karstā vaiga
Viņas viegli līgotos.

Lai es klusi noklausītos,
Kādus vārdus sirds tev čukst,
Lai man viņa izstāstītu,
Cik nu laimīgi tā pukst.

Kaudzītes Matiss.

Kad klusās krēslas stundās

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Kad klusās krēslas stundās
Tev', mīlais, pieminu,
Tad augstu kalnu grēdās
Es tevi meklēju.

Kad koki vējā lokās,
Jau saule slēpusies;
Pēc tevis stiepju rokas,
Ak, mīlais, pasteidzies!

Uz maniem vaigiem kvēlo
Sārts vakarsarkanums.
Pēc tevis mute žēlo,
Tu mani neatstums'.

Es domāju ar prieku,
Ka drīz tu būsi še,
Sirds krūtīs lēc pārlieku,
Kad tevi gaidu te.

Kad lakstigalas dziesmas
Skan sēri birstalā,
Tad mīlestības liesmas,
Deg manā dvēselē.

Visapkārt klusums valda,
Tik manā dvēselē
Ir sērošanās salda
Pēc tevis gaidot še.

Reinovsku Katrīna.

Šās abas mani moca

[Naidis un mīlestība]

[Meld.: Par spīti grūtiem laikiem]

Šās abas mani moca,
Kā nederu nekam:

Tā viena mīlēdama,
Tā otra nīdēdam'.

Kaut es ar vēja spārnēm
Pār jūru aizskrietu,
Lai ne to mīlestību,
Ne naidu dzirdētu.

E. Dinsberģis

Kaut būtu balodītis

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Kaut būtu balodītis,
Pie tevis lidotu,
Aiznestu prieka ziņu,
Kā tevi mīloju.

Kaut būtu lakstīgala,
Tad tevīm dziedātu
Par mīlestību šķīstu,
Ko sirdī sajūtu.

No rīta saldās skaņās
Man plūstu dziesmiņa
Un vakaros tad maņās
Tev dvēs'li lolotu.

Ja tīkama tev būtu,
Šī mana dziesmiņa,
Tad debess laimē kļūtu
Ar' mana dvēsele.

No mīlestības rozēm
Tev vītu vaiņagu.
Pie altara tev vestu
Ar mirtēm rotātu.

Skrej, putniņ, tu pie viņas loga

[Meld.: Par velti milēts, skan man ausīs]

Skrej, putniņ, tu pie viņas loga
Un teic, ka es to sveicinu;
Tu, lakstīgal', kas krūmā pogā,
Nes viņai saldu bučiņu;

Ar savām sērām dziesmām viņu
Tu saldus sapņos ieaijā
Un teic tad klusi viņai ziņu,
Ka domās pie tās kavejos.

Tu, vēsmiņa, tās vaigus glāsti
Un manas domas turpu nes';
Tu viņai mīli, laipni stāsti,
Ka pie tās nokļūt steidzos es.

Ja zvaigznīte tu būtu

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Ja zvaigznīte tu būtu,
Tur debess augstumā;
Jeb skaista pārle jūrā
Visdziļā dziļumā . . .

Un ja tu būtu roze
Uz kalna augstākā;
Jeb skaistā zilenīte
Iekš meža dziļākā. . .

Pie debesīm es kāptu
Un jūras dziļumā,
Un ātrāk nenostātu,
Kāmār tev tuvumā.

Ligusoņu Nozarītis.

Nāc, Anniņ, sēdies laiviņā

(Atvara meitiņa)

(Savā meldijā)

„Nāc, Anniņ, sēdies laiviņā
Un brauc pār Daugavu!“
Tā māte meitu skubina,
Un pasniedz lakatu.

Še ciema maize krusttēvam
Un rauši Pēteram,
Simts daudz labdienu visiem nes,
Brauc laivā pamazām.

Bet sargies tik no atvara,
Kur nāras spokojas.
Tās katru ieviļ dziļumā,
Kas viņam tuvojas.

Ar rūpēm māte noskatas,
Kā Anna laiviņā,
Pār viļņiem laivā šūpojas,
Un pāri pārbrauca.

Kāds mednieka apgērbā
Uz viņas krastmalas,
Šo atšķiršanos redzēja,
Un slepen' priecājās.

Jau sen tas bija tīkojis
Šo skaistulīti gūt,
Un nostājās uz ceļa,
Kad Anna tuvojās.

„Kungs, laidiet garām, man jāiet
Pie vecās krustmātes,
Vai ļaunas mēles nesāks smiet,
Kad kopā es un jūs.“

— „Ak, debešķīgā skaistule,
Vai es tev apsmēju,
Kaut nāktu visa pasaule,
Es tev neatstāšu.“

„Stāv rakstīts, sātan, atkāpies,
Kam mani kārdini,
Ne mūžam tev neizdosies,
Tu man' nepievilsi.“

— „Nem maku līdz ar dukātiem,
Un zelta gredzenu,
Nāc manīm līdzās nosēdies,
Es tevi mīlēju.“

To sacīdams, viņš satvēra
Kā stangās meitiņu,
Bet šī ar varu izrāvās,
Un ielec atvarā.

Tur nāras viņu sakampa
Aiz matiem dzidrajiem,
Un ūdens meitas ievīla
Iekš saviem mājokļiem.

Tur dzied tā nāru pulciņā,
Pēc mīļiem sērojas,
Un dzelmē katru viņina,
Kas viņai tuvojas.

Cik grūt', ja agri iemilē

(Savā meldijā)

Cik grūt', ja agri iemilē,
Un savu sirdi atvēlē! ::

Jo kad nu brūtgāns precēt sāk,
Un ņemas sirdi ielīgsmot ;

Tad ceļš, kas likās sataisīts,
Ar jaukām rozēm izpušķots,

Nu ir ar ērkšķiem aizaudzis,
Par zīmi rūktai šķiršanai.

Lai ērkšķi kāp līdz debesīm,
Tie sadegs mīlīb's liesmiņās.

Iz ērkšķu pelniem rozes augs,
Par rotu tavai galviņai.

To rožu kronīt' paglabā,
Līdz kamēr braucu tevi vest.

Ar mirtu kroni puškota
Tu stāvesi pie altara.

J. Cimze.

Vecais likums

(Savā meldijā)

Kas ir priecīgs, jauns un jauks,
Saldi bučo, kā labs draugs,
Tas mums patīk,
Tas mums visiem patīk.

Es jauns būdams priecājos ;
Un man vien tas neklātos
Mīlēt, bučot,
Mīlēt bučot, kas man patīk.

Kur mēs būtu jaunēkļi,
Kad nebūtu mīlēj'ši
Mūsu tēvi,
Mūsu mīļie tēvi ?

Mūsu bērniņi paties
Tāpat bučos, mīlēsies,
Kā tie tēvi,
Kā tie gudrie, vecie tēvi !

G. Stenders

Tev' mīlēju

(Meld.: Raug, gurdens trijjūgs)

Tev' mīlēju — to varu stāstīt
Es vējiem niknā šalkšanā,

Tev' mīlēju — to varu klāstīt,
Es lēnai vakarvēsmaiņai.

Tev' mīlēju — to vēlos pateikt,
Es katrai mazai puķītei,
Šo saldo ziņu tomēr slēptu,
Neteiktu katrai skuķītei.

Tev' mīlēju, — kā saules staru,
Kas smaida bēdu dienīnās,
Ar līgsmību, kas apdveš garu
Un sirdi dziļi aplaimo.

Tev' mīlēju, — kā rožu ziedu,
Kas puško dzīves ziedoni,
Šo jauko sapni dzejā kliežu
Un vēlos, lai tu zinātu.

Kur tu iesi, smuks puisīti

(Meld.: Kur tu skriesi, vanadziņi)

„Kur tu iesi, smuks puisīti,
Pelēkiemi svārciņiem?“
— „Caur Rīdziņu, caur Jelgavu,
Uz Dobeles meitiņām.“

Vēl nebiju pie vārtiem,
Tek meitiņa raudādama,
— „Ko tu raudi, kas tev vainas,
Mana jauna līgaviņ’?”

„Kā bij manīm neraudāti,
Ne man tēva, ne māmiņ’.”
— „Nāc pie manis tu, meitiņa,
Man ir tēvs un māmuļiņ’.”

„Ko mēs tādi darīsimi
Abi jauni sagājuši?”
— „Kopsim māju, pīsim kroņus
Sēsīm platu rožu dārz’.”

Ja kādu sirdi zini

(Meld.: No salda miega modies)

Ja kādu sirdi zini,
Kas tev uzticīga,
Tad grūtumus nemini,
Ko likten's piesūta.

Lai vētras, vilņi skrietu
Tev pāri — nebīsties!
Tu zini vienu vietu,
Kur vari atpūsties.

T. Zilpaušs.

Cik bēdīgi zied puķu lauks

(Savā meldijā)

Cik bēdīgi zied puķu lauks,
Kaut daiļi pušķojies,
Kad mīlākā man prātā nāk,
Kas negrib mana būt.

Vēl reiz pie mīlās aizgāju
Kā rīta zvaigznīte,
Pie viņas loga klauvēju
Un klusi runāju :

„Ja esi viena istabā,
Tad durvis atdari.
Es iešu tavā tuvumā
Un tevi skatīšu.“

— „Es esmu viena istabā,
Bet tev' vairs negribu.
Tu meklē staltu, bagātu,
Es tāda neesmu.

Kur bāra bērns var mantas ņemt,
Kad tam nav vecāku.
Man māte mira mazumā
Un tēvs ir atraiknis.“

„Tā mīlākā gan nedomā,
Es vēlos tikai tev'.
Ja mīlestīb' un satikšan',
Lai velns rauj bagātīb'.”

M. B.

Tu netici, ka tevi

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Tu netici, ka tevi
No sirds es mīleju;
Bet ciešanas man devi,
Kā vēl lai dzīvoju ?

Vai nezini, ka esam:
Es nakts, tu debesis !
Viens otru sevī nesam,
Kamēr tev' atradis.

Kad tavas acis redzu,
Tad neizmērojams
Es bezgalību sedzu,
To sirdī apkampdams.

Bet aizslēdzoties vinām
Jau visai iznīcis ;

Es naktij nobeidzoties
Aiz dienas aizzudis.

Ceriņu Pēters.

Mīgas pēc mīlakās

[Savā meldijā]

Še gan daba jauki smaida,
Spoži spīd ar saulīte!
Bet tur tāli mani gaida
Līgaviņa dzimtenē.
Žēlumu man sirds še jūt,
Mīlās mājās vēlos būt!

Tur pa jaukām, zaļām pļavām,
Kur daudz skaistas puķes zied,
Un pa mežiem, dziļām gravām
Viņa mīlas dziesmas dzied.
Žēlumu man sirds še jūt u. t. t.

Še gan smaida manim mīļi
Rožu vaigi svešumā;
Bet kas sirdī mīt man dziļi,
Ta tur tālu tēvijā.
Žēlumu man sirds še jūt u. t. t.

Še uz lepniem torņiem zvīlo
Zelta krāsas krāšņumā,
Bet tur ta, kas mani mīlo,
Dzīvo spodrā namiņā.
Žēlumu man sirds še jūt u. t. t.

Padebešiem līdzī ietu
Tālu prom no dzimtenes ;
Vējam labprāt līdzī skrietu,
Apkampt savu zelteni.
Žēlumu še sirds man jūt u. t. t.

Lappas Mārtiņš

Es tavās acu liesmās

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Es tavās acu liesmās
Gan grimstu sērodams
Un tavās as'ru lāsēs
Bez gala zvērodams.

Un tavos zelta matos
Ak, mūžu mūžam gan,
Kad sirdi grūtu matos —
Cik viegli, viegli man.

Ūn sērās, jūsmās skaņās
Pie tevis noietu,
Uz tavām rožu lūpām,
Kā tauriņš raudatu.

Doku Atis

Es sēdeju uz Gaujas krasta

[Meld.: Sen pagājušas laimes dienas]

Es sēdu uz Gaujas krasta
Reiz dusmās, sāpēs, asarās,
Man katra priede ausīs šalca:
Tev jašķiras! tev jašķiras!

Tev jašķiras no dzimtas klēpja,
Tu tam te esi svešinieks;
Tev jadodas nu tālu, tālu,
Varbūt, ka tev' tur gaida prieks.

Es gāju, maldijos un vīlos,
Pēc miera, laimes mekleju,
Bet mīlo, veco tēva namu
Es arvien sapņos redzeju.

Tā dienas aizgāja pēc dienām,
Bet laimes nebija nekur.

To vietā posts, kā dzelžu rokām
Man savā varā spiež un tur.

Ak, cik es jūtos viens un atstāts,
Cik nemīlets un nesaprasts ;
Kaut varetu tik reizi raudat,
Pie tevis mīlais Gaujas krasts !

Caur mežu jautras dziesmas trauc

[Savā meldijā)

Caur mežu jautras dziesmas trauc,
Tur latvju dēli kaŗā brauc.
Tiem jāatstāj ir dzimtene,
To ceļa mērķis Mētraine.

Tie dzied un aizmirst šķiršanos,
Sirds silst no spara, cenšanās.
Bet viens starp viņiem drūmi klus,
Tik bālās lūpas klusi čukst :

„Ardievu, mana dārgakā,
Lai sargā Dievs tev', mīlakā,
Nekad tev' neaizmirsišu,
Par tevi allaž domašu.“

Tiem ceļš gar mazu māju iet,
Kur logā skaistas puķes zied.

Starp puķēm raugas actiņas
Ar as'ru pērlēm pilditas.

Klau rati norīb tālumā
Un dziesmas apklust eglajā.
Starp puķēm raugas actiņas
Ar dzidrām as'rām pilditas.

Tu, skaistā zvejniece

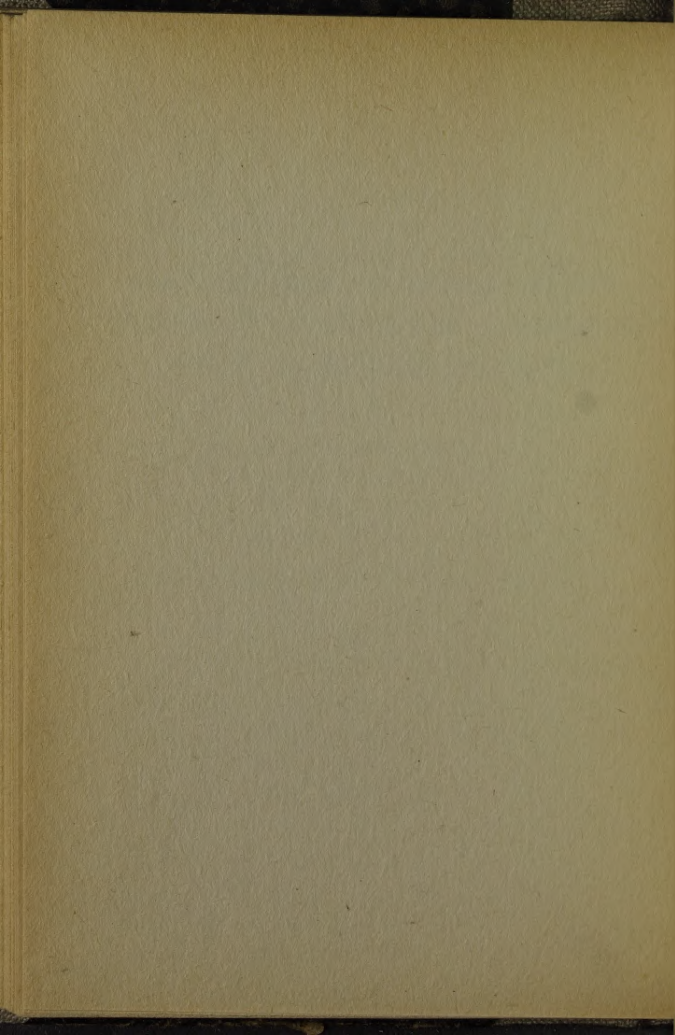
[Savā meldijā]

Tu, skaistā zvejniece,
Pie malas laivu griez ;
Lai abi kopā sēžam,
Lai līgsmi skūpstamies.

Pie manas sirds liec galvu
Un nebīsties tik daudz,
Tu taču jūras briesmās
Ikdienas droša brauc !

Man sirds kā jūra ceļas
Un kāpj, un plūst, un krīt,
Un dažā dārga pērle
Tur dziļi iekšā mīt.

V. Vītušas cerības — Nepastāvība —
Neuzticība — Šķiršanās — Sēras un
skumjas — Gaudas — Kaps

Teci, upe, rituļos

(Savā smeldijā)

Teci, upe, rituļos,
Viļņi projam skrien,
Plašo jūru sveicini,
Nes tai labu dien'.

Sveicini ar meiteni,
Kas uz krasta sēd,
Skatās tāļu jūriņā,
Raud pēc mīļakā.

Mīļakais bij kuģinieks,
Dižens, jauns un stalts.
Acis mirdzeja kā zelts,
Vaidziņš sarkan-balts.

Jūra, kam tu paņēmi
Manu mīļako,
Puisīti, ko mīlēju,
Visu dārgako.

Jūras meitas ievīla
Viņu dziļumā,
Jūras viļņi plivina
Matus zeltainos.

P. Eidemanis.

Ta rozite, ko lūdzu

(Savā meldijā)

Ta rozite, ko lūdzu,
Prieks cita norauta,
Kam bēdas nu lai sūdzu,
Ar ko sirds apkrauta ?

Gan rozes daiļas, skaistas,
Kas pilnā greznumā,
Ap mani zied un laistas,
Tak tādas nav kā tā.

Sak, kam tu mani rāji,
Kam mani pievīli ?
No manis kam tu gāji,
Man mieru laupīji ?

Tu mani karsti mīlet
Tak vienreiz solījies ;

Līdz nāvei manīm ticēt
Tu to man zvēreji.

Kad rociņu man sniedzi,
Un sirdi atvērtu,
Man tevi atstāt liedzi,
Tad es tev ticeju.

Un nu es esmu piekrāpts,
Bet dusmot negribu,
Un aizmirst, kaut gan atstāts,
Es tevi nevaru.

J. Bachs.

Piemini man', pie altara kad stāvi

(Savā meldijā)

Piemini man', pie altara kad stāvi
Un citam savu sirdi atvēli.
Tad atminies, ka viens sev vēlas nāvi,
Kam nav vairs prieka šinī pasaulē.

Piemini man', kad sirds tev priekā dodās,
Kad garā vēl tavs vaigs man parādas,
Tad atmini, ka viena sirds vēl rodas,
Kas klusībā pēc tev'raud asaras.

Piemini man', kad sirds tev skumjās sienās,
Kad dzīves ceļu redzi tumšu gan,
Tad atmini tās jaukās laimes dienas,
Kad saldu mīlību mēs baudījam.

Piemini man', kad nomiris es būšu
Un guldīts dzestrās zemes klēpitī,
Tad atminies, ka beidzot tevi lūdzu
Uz mana kapa stādi rozīti.

Es stāv' uz augsta kalna

(Savā meldijā)

Es stāv' uz augsta kalna
Un skatos jūrīnā.

Mans mīļais tur aizgāja
Uz tāļu svešumu.

Kā tas man roku spieda,
Kā tas man bučoja!

„Kam, mīlā, tu tā raudi?
Noslauki asaras.

Lai rimstas tavas gaudas,
Drīz, drīz es pārnākšu.

Kad citā gadā puķēm
Raisīsies pumpuri,

Tad steigšos es uz mājām
Pie savas mīļakās.“

Es stāv' uz augsta kalna
Un skatos jūriņā.

Tur redzu es it tālu
Šurp laivu līgojam.

Ak, kā es tevi gaidu,
Kā pēc tev' ilgojos!

Mans mīļais, raugies augšā —
Es tava mīļakā!

Kas guleja tik stīvi
Ar bālu vaidziņu?

Kam mutīte tik salta,
Kam nepukst sirsniņa?

Tur guleja nu laivā
Mans prieks un košumiņš.

Sen pagājušas laimes dienas

(Savā meldijā)

Sen pagājušas laimes dienas,
Kad es ar mīlo runāju,
Nu sirdī man tik bēdas vienas,
Ka jaunību pavadiju.

Šīs laimes dienas vairs nemūžam
Pie manīm neatgriezies ;
Sirds sēri pukst man noskumušam,
Prāts bēdās nevar remdeties.

Es vēlos būt pie tev' uz brīdi,
Lai garā tevi sargatu,
Lai es, kā baloditis brīvi,
Pie krūts tev duset varetu.

Kad vakarā es gultā slīgstu,
Par tevi, mīlā, sapņoju ;
Pēc tevis ilgojos un tvīkstu
Un garā tevi apkampju.

Lai eņģeļi ar puķēm kaisa
Tev tavu dusas vietīnu,
Lai laime tevīm ceļu taisa
Caur paradizes ieleju.

Lai mostoties ar jaunu rītu
Tev sirds līdzjaunu prieku baud',
Lai baltā puķe, ko tev sūtu,
Tev teic, ka viens pēc tevisraud.

Un kad pēc gadiem meklet sāksi
Tu sava drauga piemiņu,
Varbūt, ka meklejot atrasi
Tu manu dusas vietīņu.

Projam, projam prieka laiki

(Savā meldijā)

Projam, projam prieka laiki,
Tie kā sapņi zuduši;
Projam mani rožu vaigi,
Es še vientuls palicis.

Neplūkšu vairs rozes skaistās,
Vītis puķu kronitis,
Ziedošs pavasars gan rādas,
Bet priekš man tik rudenis.

Vakar es tev' redzeju

(Savā meldijā)

Vakar es tev' redzeju
Apakš kuplas liepas,

Šodien atkal kāroju
Tevi turpat atrast.

Ejta tur uz zaļumiem,
Kur tās avis ganas ;
Tur jums liela strāpe būs
No mums visiem spriesta.

Sodat, sodat, ja gribat,
Taupat manu dzīvib',
Bet ja sodit negribat,
Laižat mani vaļā.

::: Klausaties šo spriedumu,
Ko mēs visi spriežam :::

Smukā meitiņ, paskaties,
Es priekš tev' nometies.
Sniedz rociņu, cel man' augšā,
Es tev došu mutes.

Iekš upes vēsas lejas

(Sava meldijā)

Iekš upes vēsas lejas,
Kur griežas dzirnu rats,
Tur mīļākā man smejas,
No kuŗas nu atstāts.

Ta gredzenu iedodot
Man mīlet solija;
Bet ļaunām mēlēm klausot
Ta mani atstāja.

Kaut spēlmans būtu, ietu
Tad tāļu pasaulē,
Apdziedatu šo lietu,
Kur vien ir paspārne.

Kaut jātnieks būtu, skrietu,
Tad kara kaušanā;
Es caurām naktīm ietu
Ir vētras kaukšanā.

Kad sudmalas nu skatu
Un ratu griešanos,
Tad sirdi grūtu matu,
Sev nāvi vēlejos.

J. Rātminders.

Jel nezvēri, tik bučo vien

[Meld.: No savas pašas jaunības]

Jel nezvēri, tik bučo vien,
Es sievām neticu, nudien!

Tavs vārds ir salds, bet bučiņa,
Ko dosi tu, vēl saldāka.

To saņemu, tai ticu es,
Bet vārdus vēji projam nes.
Jel zvēri, mīlā, zvēri vien,
Uz vārdu ticu tev, nudien!

Pie krūts tev slīgstu, daiļākai,
Un ticu dēbess laimībai.
Ja, ticu, mīlā, mūžīgi
Un ilgāk vēl tu mīlēsi!

Ed. Veidenbaums.

Ko tu, strautiņ, tik daudz čalo

[Meld.: Savu laiku es neiešu]

Ko tu, strautiņ, tik daudz čalo,
Vai tu nebeidz burbuļot?
Ko tu puķes projam skalo,
Viņas visai pārplūstot?

Kam tu, sirds, man puksti gaudot,
Vai tu apklust nevari?
Vaigus bālini tu raudot,
Acis tumšas padari.

Jūsminis.

Uz augsta klinšu kalna

[Savā meldijā]

Uz augsta klinšu kalna
Sēd bāla meitene,
Un mēnesnīcai prasa :
Vai būšot laimīga?

Tā savas skaistās acis
Uz zvaigžņu bariem griež —
Un gaida, ko tās sacīs,
Kas viņas laimi spriež.

Tās spīd kā zelts un sudrabs,
Kā dimants vizuļo,
Un otrā acumirkļī
No debess nolaižas.

Vai mana laime arī
Tām zvaigznēm līdzī skries ?
Par velti ceru, gaidu,
Man laimes nav — ak, Dievs!

Bet tomēr gribu dzīvot,
Un redzēt vēlētos,
Kā tas, ko karsti mīļo,
Beidz laimē priecāties.

„Tu mani vairs nemīlē,
Tu man' vairs negribi,
Kā gan lai varu dzīvot
Bez tevis pasaulē?

Ak, tavas zilās acis,
Kā dimants vizuļo:
Tās neskatas uz mani,
Tās man' vairs nemīļo.

Un tava sirds: ak, debess!
Ak, debess! dzird jel tu!
Tā neapukst vairs priekš manis,
Priekš citas nopūšas.

Man acis neredz tālu,
Tās mirkst tik asarās;
Man vaigi paliek bāli,
No lieliem sirdsēstiem.

Ak, zeme, jel atveries,
Lai varu paslēpties,
Lai neredzu tās acis,
Kas mani vīlušas.

Slikti man klājas, slikti man iet

(Savā meldijā)

Slikti man klājas dienu no dien':
Sieviņa mājās lamājas vien;

Dari, ko zini, miera tev nav,
Mati kā lini, izplūkti stāv.

Agrāk es biju stipris kā koks,
Tagad vazājos apkārt kā spoks.

Agrāk es biju ļautris un brīvs,
Tagad tik knapi esmu vēl dzīvs.

Zēvele, piķis! puika kad jauns,
Lokans kā striķis, aušīgs kā auns,

Iedomās sevi spējīgu tur,
Bet kad jādara, — neder nekur.

Cik vien tās jauklas, pūlas un skrien,
Skuķi, kam nauda, meklē arvien.

Lokas un klanas, glaimo un lūdz,
Sevi tik slavē un citus sūdz.

Stundiņa mīlā, kāds man nu ir vīrs,
Krogū vien dzīvo, plukata tīrs!

Mantu un godu aprijis jau,
Naudas pie dvēseles graša vairs nav.

Mājās klamburo, naktī it vēl',
Apēd tik daudz, kā vai paliek žēl.

Kādas nu ķezas un posts iraid tīrs,
Sievai kad maizi nepelna vīrs!

Drūmi, drūmi mežiņš šņāca

[Meld.: Saulīt tecēj' tecēdama]

Drūmi, drūmi mežiņš šņāca,
Dzestrai vēsmai vēdinot.
Baigi, baigi dzelme krāca,
Krstos, viļņiem skalojot.

Vēl jo baigāk manas krūtis,
Krāc še vārgu tuksnesī;
Jo man bēdas gaužam grūtas,
Jācieš dzīves pavas'rī.

Vienīgs atspaidis, kas man bija,
Dus nu dzestrā smiltainē,
Tas, kas bēdas ar man' mija,
Nav vairs šinī pasaulē.

Viņa gars pie zvaigznēm mājō
Debess jaukos pagalmos;
Mans gars arī turp kļūt kāro
Tajos miera mājokļos.

Pasauls manta, bagātība,
Nav man šeitān vēlēta;
Tikai skaidra mīlestība,
Krūtīm pukstot atstāta.

Viss, viss ir man šeitān laupīts,
Šajā vārgu tuksnesī,
Arī pats netieku taupīts,
Drīz būs atstāt dzimteni.

Labāki nu viņās mājās,
Vēlētos es drīzi tikt,
Redzēt, kā tur viņai klājās,
Ne kā ilgāk šeitān mist.

Pēc daiļas ciema meitiņas

(Savā meldijā]

Pēc daiļas ciema meitiņas,
Sen muižnieks tīkoja,
Ai, kā tas ļoti priecājās,
Kad vien to satika.

No zirga lēcis, mutes pras',
Kā daždien savaļnieks.
Šī drebēdama apsolas:
„Ai, ja! Kas kungam liegs!“

Klaus, mīļā meitiņ, nebīsties,
Tev gods un laime būs,
Kad tava sirds man padosies,
Tad tev viss rokā kļūs.
Še ņem, mans bērns, šo maciņu,
Šo gredzen' aridzan,
Un ja tev vēl kas patiktu,
To tikai pras' no man.“

„Ai, ne! dēļ brāļa nedrīkstu,
Kas kalnā stabulē;
Kad viņš to tēvam sacītu,
Tad manīm nelaime.
Noeita paši, cienīgs tēvs,
Un runājat ar to,
Kad kungs pats viņu apdraudēs,
Tad nesacīs neko.“ —

Kungs iet un steidzas kalniņā,
Pa tam šī meitene,
Lēc kunga zirgam mugurā,
Un aizlaiž pasaulē.

„Ar labu nakti, cienīgs kungs!
Tā negods jāmaksā!“
It izmisis tas nabags kungs,
Apstulbis stāvēja.

Tā viltinieku jāmānī,
Kas glūn pēc meitiņas.
Ne apl m meitai piekļūsi,
Ja pašai negribās. —
Tu, mīlā ciema meitiņa,
Lai mūžam spīd tavs gods,
Lai paliek meitām piemiņā,
Kā vaiņags godam dots!

G. Stenders.

Vecās Māras dziesma

(Savā meldijā)

Nākat, meitas, sēnes lasīt!
Re, kur visi radi kopā:
Saiminiece — baravika,
Vilnīši — tie saiminieki,
Bērزلapiņas — jumpraviņas,
Bisītes — tās vecās mātes,
Daiļas meitas — rozenes,
Jaunie puisi gailīši,
Lāču purns — tas muižas vagars,

Un es pati — vecā beka.
Bet tik kungu — pūpēdi,
Meža sargu — mušmiri,
Neaizkarat, lūdzami.

Ak, cik dažs labs jauneklis

(Meitiņam)

(Meld.: Vakar vēlu izgāju)

Ak cik dažs labs jauneklis
Drīz kā krāsni ieskrējis,
Mamzelēm kas padevies
Mīlestībā solijies.

Dažs kā roze aug un zied,
Līgsmi jaunību apdzied,
Bet tiklīdz šām ticēt sāk.
Tad drīz pazušānā nāk.

Nelaimīgs, ko dabūj'šas
Savās rokās viltīgās ;
Dažs ar nāvi aizmaksā
Pārsteigšanos mīlibā.

Labāk ir starp čūskām būt,
Nekā viņu vergam kļūt!
Ak, ko palīdz mīlība,
Ja tā nav uzticīga !

Itkā ābols skaists un sārts
Skatītāju acīm gārds,

Tomēr tārps to briesmīgi
Samaitājis iekšķīgi.

Tāpat arī mīlība,
Ka tā nav uzticīga,
Iekšpusē tā viltīga
Čūskām, odzēm līdzīga.

Matus pierē riņķi griest
Un par vieglu dzīvī spriest
Palūrēties spieģeli,
Gulēt mīkstā spilvenī.

Galvā lepna cepure,
Kājā drēbu kurpīte,
Rokā cimds kā priesteram,
Sirds kā pašam sātanam.

Melnais uzvalks plecus sedz,
Bet ko apakšā tur redz:
Krekli, bikses, lindraki
Velnš zin, kad tie mazgāti.

Puišu priekšā pūcēties,
Mīlestībā zvērēties;
Tas stāv viņu bauslibā:
Tā būs dzīvot jaunībā!

Dažas vaigs kā kapsēta,
Kur ir skaidri redzama
Bedre, kur ir aprakta
Bezvainīga mīlība.

Nosodīts tas krinuliņš,
Ko nes apkārt žīduliņš;

Daudzām bezkaunību sedz,
Kā to dievamžēl pat redz.

Ari tas pats ierocis,
Sātans ko izdomājis,
Izdilušām miesām ģeld,
Kā tās ļaužu mēles peld'.

Kad sāk labas dienas dot,
Tad pats velns vairs nesaprot,
Cik un kādi likumi
Klanoties top taisīti!

Kad no mājas ārā iet,
Zinams, ļaudīm tad ko smiet;
Daža modi dzīdama,
Izskatās kā žagata.

Bet kad reiz šī precēt' tiek,
Rokas kopā jāsaliek:
Tad ir sakas gatavas,
Virām kablā uzmauktas.

Vīrs tas krancis, bezkauna,
Plēsējs, rijējs, varmāka:
Agrāk sauca mīļākais,
Pasaulē visjaukākais.

Nu šis jaukais eņģelīts
Dzied kā visa elle trīs
Gluži citu meldīņu,
Ko dziedāja citkārtu.

Pēc vairs vārdu nepietiek,
Ķurus kā no elles liek,

Sāk ar nagiem milīgi
Viram ērcēt pakausi.

Nu vēl skaidri priekšā nāk,
Ko šī isti prot un māc,
Slinkot, gulēt, ēst un dzert,
Viram nagus matos ķert.

Kaunaties! Ak kaunāties!
Ja vēl tā uz priekšu ies,
Ka nav jūsu dzimumam
Japaliek nožēlotam.

Dažs kā krāsni ieskrējis,
Mamzeli kas precējis;
Gods un manta šķiesta tiek,
Sirdssāpēs kad sirms paliek.

Negantnieces, kaunaties,
Cit' uz citu skataties,
Ka jūs vecas nesēžat,
Pēc kā spoki staigājat.

Ātri aiziet jaunība
Līdz tai zūd patikšana.
Jaunībā gan draugu daudz,
Vecās dienās vecu sauc.

Tad ne cilvēks, ne ar Dievs
Vairs par jums nežēlosies;
Un tā katram noticis,
Kaunu kas ir aizmirsis.

Puišiem bailes ķert pēc jums,
Jo jums dažai noslēpums —

Iekšķīgs, viltīgs, gaužam ļauns,
Ko man šeitān rakstīt kauns.

J. Rūgens.

Man tumšā naktī gadījās

[Savā meldijā]

Man tumšā naktī gadījās
Gar vienu namu iet,
Kā gaiši mazā kambarī
Vēl uguns spīdēja.

Pie lodziņa es pielīdu,
Kā mazais klenderis,
Un visu labi redzēju,
Kas notiek pusnaktī:

Pie skala uguns sēdeja
It jauna meitiņa, —
Un vēstuli tā rakstīja,
Kā dažreiz vecumā.

Es klusi, klusi jautāju:
„Vai, meitiņ, tā priekš man?“
Šī neliekas ne sadzirdot,
Tik rakstīt turpina.

Tad stiprāki es jautāju:
„Vai, meitiņ, tā priekš man?“
Nu vēstuli tā saloca
Un logu atdara.

Tad dikti skuķis atsaka:
„— Tā, puisīt, nav priekš tev’,
Ta cita tēva dēliņam,
Kurš labāks ir kā tu!“

M. B.

Kā no paradīzes skaistas

(Meld.: Še, kur ligo priežu meži)

Kā no paradīzes skaistas
Tā man priekšā stāvēja;
Actiņas uz zemi laistas
Klusu, žēli skatīja.

Kā no nezinamas varas
Manas krūtis vilņojās;
Uz šīs debešķīgi skaistās
Acis priekā lūkojās.

Bet ai! Drīz no maniem mirkļiem
Krāšņā bilde nozuda;

Tikai no šiem dārgiem skatiem
Sirdī sāpes atstāja.

Ceriņu Pēteris

Viņkalniņā klusā

(Savā meldijā)

Viņkalniņā klusā,
Kur puķītes aug
Un pēdīgai dusai,
Kur kapiņu raug.
Tur dus mana mīļā,
Tur tikās man būt.
Pie kapiņa jūtu,
Ka vienam ir grūt'.

Ak vienam, ja vienam,
Cik vienam ir grūt'
Pēc laimīgām dienām
Nu asarās būt.
Uz kapenēm iemu
Un noraudājos,
Kas dus vēsā kapā,
Es pieminu tos.

J. Neilands

Nav glāzi ūdens vērtā

[Meld.: Stāsti manim, Daugaviņa]

Brālits savu līgaviņu
Pār jūriņu vizinā;
Sen tai bija apsolijs
Vest uz Rīgas pilsētiņ'.

Jūra bija tik gludena'
Tā kā zila spieģelīt,
Koša bija līgaviņa,
Balta laivas zēģelīt'.

Līgaviņa kā rozīte
Nosēd laivas galiņā,
Bāleliņu jautādama,
Vai ved taisnu celiņu.

Ko tu baidies, līgaviņa,
Manu jūras šūpolīt!
Ar saulīti modināšu
Rīgas torņus ieraudzīt.

Vējiņš pūta mazlaiviņu
Pašā Rīgas maliņā;
Brālits savu līgaviņu
Uzceļ Rīgas tirdziņā.

Līgaviņa priecādama
Ieraug pulku kundziņu,
Kaislu sirdi nevaldama
Pazūd viņu pulciņā.

Ak, tu mana, sūra diena,
Ko es esmu piedzīvoj's!
Es par savu līgaviņu
Nedot' glāzi ūdentiņ'.

Pūt nu, Ansīt, stabulit!

(Savā meldijā)

Ansim, zēnam, viegla daba:
Tam ir pulka paradu.
Grieča, lai gan veca meita,
Bet tai — tūkstoš rubuļu!“

Lai gan iraid veca meita,
Naudas vajag — precēšu.
Nodzer kāzas, nav ne graša:
Pūt nu, Ansīt', stabulit!“

Kad sirds man sāpes mana

[Meld.: Nevienam nesacišu]

Kad sirds man sāpes mana
Un sērās gremdejās,

Tad svētas dziesmas skaņa
Man ausīs lidinas.

Tā manai dvēs'lei stāsta
Par augstu laimību,
Un manu garu vada
Caur kapa tumsību.

Nu karš ar miesu ceļas,
Kas līdzī negrib iet;
Jo palikt ta še vēlās,
Kur māņu dziesmas dzied.

Ceriņu Pēteris

Es sirdī sāpes jūtu

(Meld.: Nevienam nesacišu)

Es sirdī sāpes jūtu,
Kas spiežās dvēselē,
Jo dzirdu balsi grūtu:
Tu manis nemīlē.

Šī balss, kas agrāk solij',
Man lielu laimību,
Un viltīgi man mānij'
Ar savu laipnību.

Ai! cieti nu jel klusu,
Man netik klausīties;
Sirds vēlas svētu dusu
No sapņiem atrauties.

Ceriņu Pēteris

Debess raiba, zila, balta

[Meld.: Vak'ra zvaigzne laipna, bāla]

Debess raiba: zila, balta,
Pilna zvaigznēm piebērtā;
Visas mirdz; bet rau — tā viena
Man jau mazam patika.

Nezinu, vai tā priekš manis,
Vai ar' viņa citam mirdz;
Bet man viņu uzlūkojot
Pamirdz acis, iesilst sirds . . .

Mirdzi, mirdzi, zvaigznīt', spoži
Savās miera mājiņās;
Manas lūpas nemitoshi
Tevi piesauks lūgšanās.

Mieriņš.

Tu vedi mani laimes valstī

(Meld.: Raug, gurdens trijjūgs]

Tu vedi mani laimes valstī
Ar tevi kopā līgsmoties,
Bet drīz tu manas svētās jūtas
Ar aukstu roku ārdīji.

Lai tumša aizmirstības sega
Klāj kur tev kādreiz redzēju,
Kad laimībā visaugstākajā
Priekš manis viss tad kļuvi tu.

Tu tagad eji, labi zinot,
Uz kurieni šī teka ved,
Un patiesību kājām minot,
Tu mūsu starpā klintis stād.

Vēl reiz pie tavām krūtīm mīļi,
Kā agrāk, vēlos pieglausties,
Bet nedrīkstu, — tas sirdī dziļi,
No jauna kaislību man lies.

Ej tu, es iešu, katris savu
Uz priekšu ceļu staigāsim,
Vairs netraucēšu laimi tavu,
Tik sirds, vai tā to aizmirst spēs?

Ja tu mani sirdī mīli

[Meld.: Upes malā puisēns pīna]

Ja tu mani sirdī mīli,
Sniedz man savu mutīti,
Jeb varbūt tu citu zini,
Kas ņems tavu sirsniņu?
Grūti gan man nāktos ticēt,
Kā tu citu mīlētu,
Sērās tad man būtu jānīkst,
Laimīgs mūžam nekļūtu.

Bet no tavām acīm redzu,
Kas tev mājo dvēselē,
Un no tavas balss es dzirdu
Saldu mīļu muzīku;
Tu man mīli, tu man mīli,
To es zinu, sajūtu,
Tādēļ lai tev vējiņš nestu
Manus mīļus sveicienus.

Ak, nesen vēl lakstīgala

[Meld.: Še, kur ligo priežu meži]

Ak, nesen vēl lakstīgala
Ievu krūmā pogāja;
Vijolītes upes malā
Debesszilās ziedēja.

Negaidoti pienāks drīzi
Aukstais, drūmais rudenis.
Cilvēks, tavi prieki īsi,
Laimes mūžīgas nav vis.

Ak, nesen vēl lapas plauka,
Rozēm ziedi atvērās;
Visa daba, krāšņa, jauka,
Pavasari priecājās.

Ak, nesen vēl bērni bijām,
Nevainībā smaidījām,
Puškojamies puķu vijām,
Bezrūpīgi skraidījām.

Cerības un saldās jūtas,
Sirdi pilda jaunēklīm,
Nepazīst viņš dienas grūtas,
Līdz dzīvo ziedonim.

Visas lapas nobirušas,
Rudens vēji smagi pūš.
Jaunīb's dienas aizgājušas,
Īsi nodzīvots ir mūžs.

Zilās vijoles

[Savā meldijā]

Zilas vijoles
Tavas actiņas;

Baltas liljītes
Tavas rociņas.
Sārtas rozītes —
Tavi vaidziņi;
Brūnas smildziņas —
Tavi matiņi.

Tomēr tava sirds,
Tava mīlība.
Daudz jo skaidrāk mirdz
Manā sirsniņā,
Neka viss, ko vien,
Mīļā, tevīm klāt,
No šiem jaukumiem,
Varu līdzināt.

E. Dinsberģis

Tik vienu dziesmu īsu

[Meld.: Es divas acis zinu]

Tik vienu dziesmu īsu
Es varu izdziedāt,
To teikšu tevīm visu —
Tev viņu zināt būs.

Tik triju vārdu gara
Ir mana dziesmiņa,

Bet tai ir burvju vara,
Kas mani valdzina.

Tās meldija ir jūtas
Un vārdi — bučiņa;
Tā atskan kā nopūtas:
Tev' mīlu, meitiņa.

Svēts vakars nu ir pienācis

(Savā meldijā)

vēts vakars nu ir pienācis, pienācis —
n es pie meitas aizgājis, aizgājis ::

abs vakars, mana mīļākā, mīļākā,
ai gaidīj' mani šovakar, šovakar ::

as tu man, velns, par mīļāko, mīļāko,
a tu tik reti pie man nāc, pie man nāc ::

lan pašai tuvu kaimiņos, kaimiņos,
as ik vakarus pie man nāk, pie man nāk ::

ad tev ir tuvu kaimiņos, kaimiņos,
ad mums diviem ir jāšķiras, jāšķiras ::

a mums diviem ir jāšķiras, jāšķiras,
ad zeme plūdīs asarās, asarās ::

Lai Dievs dod jauku laiciņu, laiciņu,
Kas žāvē mūsu asaras, asaras :::

Man sapņot tīk

[Meld.: Es blieķu dārzā biju]

Man sapņot tīk par tevi
Tu, daiļā zeltene,
Tu laimību man devi
Caur smaidiem burvīgiem.

Man sapņot tīk par tevi,
Kaut trako viesulis,
Tak laimīgs jūtos sevī,
Jo sirdī ziedonis.

Zied zilas puķes meža malā

[Meld.: Raug, gurdens trijjūgs]

Zied zilas puķes meža malā,
Ko skaista skuķe kāri plūc.
Tai smaidošs vaigs un mati vaļā,
Tā puķes plūc un sprauž pie krūts.

Man arī patīk zila puķe,
Kas klusi meža malā zied;

Bet labak patīk pati skuķe,
Kas mīļi glaužas man pie krūts.

Jau rudens vēls un zilās puķes
Vairs nezied klusā mežmalā;
Es neredzu vairs skaistās skuķes,
Kas pretīm nāca smaidoša.

Man reizi ziedēj' zilas puķes,
Tas bija agrā jaunībā.
Bet tagad vientul's stāvu klusi
Pie baltas kapu kopiņas.

Laidi manām acīm sacīt

[Meld.: Projam, projam prieka laiki]

Laidi manām acīm sacīt
To, ko mute maz tik spēj;
Laidi asarām tev' slacīt,
Kad no manis projam ej.

Pat tā mīlestības ķīla,
Ķitreiz saldā bučiņa;
Šinī brītiņā, ak, mīļā!
Auksta, vāja, trīsoša.

Projam, projam prieka laiki
Tie kā sapnis izzudīs,

Projam tavi rožu vaigi,
Še es vientul's palicis.

Nopūtas pēc mīlākās

[Sāvā meldijā]

Tu nemīl' man', ak, tavas grūtās mokas, -
To rāda tavas skaistās actiņas!
Es brēcu, raudu, saucu katru dienu:
Tu citu mīl' un mani vairs nemaz!

Kad jaunavas pa jaukiem kalniem lejām
Ar saviem mīļiem saldi līgsmojas,
Tad vientule es bēdu tvaikā tvīkstu;
Tu citu mīl' un mani vairs nemaz.

Novītīšu es itkā rožu lapa,
Novītīs mana saldā cerība;
Tad nāve rakstīs vēl uz mana kapa:
Tu citu mīl', un mani vairs nemaz!

Labprāt es pieminu tās dienas baltās,
Kad pirmo laimi abi baudījām;
Sirds mana brīva bij no raizes saltās,
Kad apkāpt, skūpstīt tevi drīkstēju.

Ak, kur nu paliek jaukie zelta brīži?
Ak, kur nu mana pirmā mīlība?

Ir zuduši kā vējā puteklīši,
Ir zudusi man pirmā laimība.

Ak, nāciet atpakaļ, jūs dienas baltās!
Nāc atpakaļ tu, saldā mīlība!
Uzmet man atkal savas acis baltās,
Lai man vēl uzzied pirmā laimība!

Uz augsta jūras krasta

[Meld.: Es stāv' uz augsta kalna]

Uz augsta jūras krasta,
Stāv bāla meitiņa,
Tā lūkojas uz masta,
Kas redzams tālumā.

Tur kuģis nāk, vai vedīs
Tas manu mīļo gan,
No tālām, svešām zemēm
Pie savas meitiņas.

Un meitiņa, kā sapņos,
Pie priedes atspiežas,
Uz debesīm tā sēri,
Caur as'rām lūkojas.

Ak, Varenais, jel dzirdi
Tu manu lūgšanu,
Ved viņu spirtu, sveiku
Šeit dārgā dzimtenē.

Tad prātā nāk tie brīži,
Kad viņš vēl šeitān bij,
Un kad tie abi mīļi
Pa priedēm staigāja.

Tad maigi viņš tai teica :
Tev mīlu vienīgo,
Un mīlēšu kaut arī
Es būšu tālumā.

Drīz pēc šā jaukā brīža
Ar' mīļais aizbrauca,
Un meitiņa sirdssāpēs
Raud gaužas asaras.

Viens otrs gads aizgāja
Un viņa sērojot,
Pēc sava mīlā drauga
Kā puķe novīta.

Ikdienas jūras malā
Pie priedes viņu redz,

Kur paliek tā, līdz krēsla
Jau plašo jūru sedz.

Tad klusu raudot dodas
Tā savā būdīnā,
Līdz saule lec, jau ronas
Tā atkal jūrmalā.

Bet velti, bālā meitiņ,
Tu savu mīlo gaid,
Un veltīgi nopūtas
Uz debesīm tu raid.

Uz tālās Kūbas salas
Stāv vientulis kāds kaps,
Un šajā mazā kapā
Tavs mīlais guldināts.

Pār viņa kapu liecas
Uz zemi cipreses,
Un sērodamās tiecas
Uz tāļiem ziemeļiem.

Cerība

(Meld.: No salda miega modies)

Lai grūti ar' ir zināt,
Kur laime, dārgā, mīt,

Kur mīlestība mājō,
Kam kroņus mums būs vīt. —

Mums cerība ir salda,
Tā garu pacilā;
Mēs ceram — ceram — ceram — —
Līdz dusam kapiņā.

Ad. Alunāns.

Kad vējiņš sēras skaņas

(Meld.: Nevienam nesacišu)

Kad vējiņš sēras skaņas
Kā aicinādams nes
No klusās miera vietas,
Tad krūtīs jūtu es:

Tur tumšais kaps man gaida,
Tur būšu izcietis . . .
Mans kaps! — Ak ne, tad drīzāk
Mans pestītājs ir šis.

Bet viņas tumšās acis,
Tik daiļas, viltīgas
Kur dvēsele man grima,
Mans īstens kaps ir tās!

Esenbergu Jānis

VI. Satīra

Klau, šāviens vaļā sprādzis!

(Savā meldijā)

„Klau, šāviens vaļā sprādzis!

A pas! kas šāvejs bij?“

Jauns mednieks nama galā

Tur šauda skaudīgi.

Pa dārzu zvirbulēni

Daudz raizes padara:

Div' zvirbuļi, viens skroders,

Tie krīt no šāviena.

No skrotim putni kārpas

Aiz bailem skroderis;

Tie iekrīt zirņu starpās,

Un dziļā zveņģī šis.

J. Alunans.

Kā tas gan rīmējās?

(Savā meldijā)

Galds, ubags, sievas māte,

Sak, kā tas rīmējas?

Tam galdam četras kājas,
Bet ubagam nav mājas
Un sievas māte rājas —
Lūk, kā tas rīmējās.

Tas ozols, ezers, skrodels,
Kā tas var rīmēties?

Uz ozola aug zīles,
Pa czeru peld pīles,
Bet skrodels sašuj vīles, —
Lūk: tā tas rīmējās.

Bet cirvis, groži, dzērājs,
Kā tas var rīmēties?

Ar cirvi malku skalda,
Un grožiem zirgus valda,
Bet dzērājs guļ zem galda, —
Lūk, tā tas rīmējās!

Aiziet jūriņā

(Savā meldijā)

Jau kuģis aiziet tālē,
Un jūrnieks projam brauc, —
Uz krasta Kunkuļu Māle, Māle
Tam žēli pakaļ sauc:

∴ Aiziet jūriņā, aiziet tas plosts, aiziet! ∴

Ja kādam slikta sieva,
Pār okeānu šmauc,
Bet paradīzes Ieva, Ieva,
Ar citu projām trauc.

Aiziet jūriņā —

Bet spirtu fabrikanti
Uz visām robežām;
Bet dažreiz spekulanti, lanti,
To sviež pār okeanam. —

Aiziet jūriņā —

Un jūrmalā guļ dāmas
Un saulē gozejas,
Bez grēciņiem, tās rāmas, rāmas, —
Grēks jūrā skalojās. —

Aiziet jūriņā —

Kaut visus grēkus spētu
Reiz jūrā noskalot, —
Kaut vienu pašu svētu, svētu,
Mums jūra spētu dot!

Aiziet jūriņā —

Kā piķis un kā zēvele

[Savā meldijā]

Kā piķis un kā zēvele
Tā mana sieva rūc,
Kā nodilusi ēvele
Uz vienu pusi šļūc.
Tā nemīl man', tā netīk man,
Tā nedara man patikšan!

Kad mana sieva neklausa,
Tad zinu gan, ko dar'.
Tad bāžu viņu maisiņā
Un aizsien' galu ar,
Tā nemīl man', tā netīk man,
Tā nedara man patikšan'!

Es lustīgs zellis pasaulē

(Savā meldijā)

Es lustīgs zellis pasaulē,
Kam naudas nav pie dvēseles,
Ai džimlai-rū, ai džimlai-rū,
Kam naudas nav pie dvēseles.

Tai pašā zilā mandagā,
Resns krogus papus atnāca,
Ai džimlai-rū, ai džimlai-rū,
Resns krogus papus atnāca.

„Es lūdzu, jaunskungs, maksājat
Trīs dučus al's, ko nodzērat“,
Ai džimlai u. t. t.

Tai otrā dienā kurpnieks:
„Es lūdzu, jaunskungs, maksājiet“ —
Ai džimlai u. t. t.

„Par pāri šūtiem zābakiem
Un veciem liktiem ielāpiem“ —
Ai džimlai u. t. t.

Trešdienas rītā skroderis:
„Es lūdzu, jaunskungs, maksājiet“ —
Ai džimlai u. t. t.

„Par biksēm vest' un žaketi,
Ko esmu jums es pašuvis“ —
Ai džimlai u. t. t.

Tai ceturtdienā modere:
„Es lūdzu, jaunskungs, maksājiet“ —
Ai džimlai u. t. t.

„Par kādiem piena pusstapiem,
Ko jūs man esat parādā“ —
Ai džimlai u. t. t.

Piektdienas rītā vešeren:
„Es lūdzu, jaunskungs, maksājiet“ —
Ai džimlai u. t. t.

„Par kādiem krekliem mazgātiem
Un elšķiniem uzpletētiem“ —
Ai džimlai u. t. t.

Sestdienas rītā balbieris:

„Es lūdzu, jaunskungs, maksājiet“ —
Ai džimlai u. t. t.

„Par bārzdas, matu pucēšan‘
Un ūsas ar uzskrullēšan‘.“ —
Ai džimlai u. t. t.

Svētdienas rītā skuķis jauns,
Uz rokas bērns, ak vai kāds kauns !
Ai džimlai u. t. t.

Par tēvu man tām vajag būt
Un viņam maizi nopelnīt,
Ai džimlai-rū, ai džimlai-rū
Un viņam maizi nopelnīt.

Žida ķibeļe

(Savā meldijā)

Es dzīvoje ēks Šaulem
Un andelē ar kaulem,
Ar kniepe adate
Un smuke lakate.

Man pazist tuve, tāle;
Es pārdod zilumzāle
Un pārke telāde
Prieks prūse uzkupce.

Man pasem māje lieie
Uz vece Bauske ēle,

Un naude lautinēm
Es dod uz procentem.

Reiz resne goje brauce,
Par kunge mane sauce
Un lūdz, lai tapinē
Tam simte rubule.

Un vine pase meite,
Ar raibe sūte kleite,
Tam līdz bij braukuse
Pie mane persone.

Tā bija smuka skuke :
Kā rozite, kā puke,
Kā slaike magone,
Kā neaizmirstele !

Kā asins un ka sniege
Bij vine abe vaige,
Un ace spīdēja
Kā svārke piedurkne !

Un kad tā uz man skate,
Es taisē mute plate,
Un gluze apreibe
No salde mīlībe.

Ar mīle burve smaide
Tā teic uz man: „Es gaide,
Ka Joske lielkunge
Mums dos, ko lūguse“.

Es gluze trake bije,
Kad vine ieraudzīje.

Bet caur so vārdīne
Vēl vairāk iekarse.

„Ar liele labprātibe
Ēs dar' pēc jūse gribe,
Kā vien man pavēlē
Tik smuke freilene.“

Es slēdze save kase
Un deve, cik ta prase,
Par viene procentē
Uz dive mēnese.

V. Dundurnieks

Švaka, švaka šī ziemiņa

(Meld. Tumša tumša tā eglīte)

Švaka, švaka šī ziemiņa,
Kažociņus nevaj'dzej':

Visi skraida baltos kreklos
Pastardienu gaidīdam'.

Aiz upītes jēri brēca:
Krodzniekam gals nu klāt!

Daudz jau krogu aizklapētu,
Daudz vēl gaida savu kārt'.

Trīs meitiņas lielijāsi
Pētertorni stiprinat.

Lai tas krītot nenosistu]
Viņām kādu precinieķ'.

Kas tie tādi, kas dziedāja
Patīkamām balstiņām?

Tie bij visi kandidāti
Piekrītejus zvejojot.

Šitā zēni dzīvodami
Neziņai aizskriesim:

Šņabīts atkal cenā cēlies,
Papirosi aridzan.

Kas ceļ troksni Rīgas ielās,
Kas pa naktīm ālejās?

Tie ir visi krogus brāļi,
Nodoklīšu maksātāj'.

Šuj man, māmiņ, laikā kleitu
Lai es varu uzposties.

Lai es varu masku ballē
Smukus puišus sastapties.

Trakā Dore.

VII. Pielikums

Jau vectēvs lādi nesis iekšā

(Tēva klingēris)

„Mem', tēvs jau brauc“, —
Tā priecīgs sauc
Dēls Jur's — „no Rīgas mājās!
Tec šurp drīz, Gust!
Redz, redz, kur kust
Jau mūsu bēra kājas.

Kur mans kažoks?
Kur mice, koks?
Men', kur tu to nometi?
Kas zin to,
Lai palūko,
Es skriešu tēvam pretī.“

Nu, dēliņ, kur tad tu tā iesi,
Pa dubļiem tādā slapjumā?
Ar basām kājām! — kur tu skriesi,
Tā pašā dienas dzēstrumā?
Ak ja, tu tēvam pretī nāc,
Tu jau no prieka raudat sāk.

Tad nāc jel šurp, kāp' vāgos iekšā
Un stāsti man, kā mājās iet.

Tur vari labi sēdēt priekšā ;
Te turies klāt, kad bērs sāk skriet.
Dažs labs, kas to nav sapratis,
Caur to no vāgiem izkritis.

Kā tavai mīļai mātei klājas,
Vai vesela? Ko vectēvs dar?
Vai Klāvs no kuugu gaitas mājās?
Vai Viļums līdumu jau ar' ?
Vai krusttēvs klēti uzcirst steidz?
Vai Anna svārkus aust jau beidz?

Redz, redz, ka tie mūsmājās gaida,
Priekš durvim visi stājuši ;
Jaumazais Gusts noprieka skraida,
Kā bišu pulks sanākuši!
Redz Kranc's un Pakans ar sāk skriet
Un viens par otru stipri riet.

Labvakar, sieviņ', kā tev klājas?
Redz, kāds es slapjš un nobridies!
No pušiem gan neviens nav mājās,
Kas man nu zirgu nojūgt ies?
Sauc vectēvu, tas gan paspēs,
Tās pirtās lietas izkrāmet.

Tec, Mārtiņ, piesien zirgam galvu,
Lai nepieiet pie ūdens klāt,
Un tad tam nosukā to spalvu,

Pēc tam to vari ēdināt;
Jo ūdens zirgam skādīgs ir,
Ja tas, to dzer, kad sabrāukts ir.

Jau vectēvs lādi nesīs iekšā,
Nu es jūs gribu apšķiņķot.
Tad nākat, bērni, stāvat priekšā,
Te būs jums vēderam ko dot!
Še, Jurk', tev gailis! kurtad Gusts?
Nāc šurp, te tevīm zelta krusts!

Te Madei, Līzei pāris veģu,
Te Jurkam pāris zābaku;
Te krustamātei kālis nēģu,
Vectēvs sev nesīs tabaku.
Te, sieviņ', tevīm lakats raibs,
Un klāt vēl saldasmaizes klaips!

Šoreiz man Rīgā labi gāja,
Es linus labi pārdevu.
Pie Melbārža tāī pašā mājā,
Ar audeklus es izdevu.
Tik piektdienā uz tirgu es
Sajutu dažas ķibeles.

Velns zina visas trešās daļas,
Kas man uz katras mārciņas,
Vēl nāca klāt pie cūku gaļas,
Man rautas nost; tā misējās!

Kā slikti tas, ka netrāpa!
Te pircējs tak man' piekrāpa!

Un pēc tam atkal bodes zeļļi
Man šā tā diezgan mānija,
Kad nepirku, tad tie kā velli,
Par vēršasti man' gānija,
Tie uz to čakli, plēst un raut,
Un zemniekam pa ausīm kraut!

Jur's, sieviņ, skolā tak jāsūta,
Lai mācas rakstīt, rēķināt;
Man šķiet, tam galva nebūs grūta,
Gan spēs tas prātu pacilāt,
Caur skolām cilvēks gudrākstiek,
Un dienās goda vīrs paliek!

Lai mācās Dievu Kungu atzīt
Un savu svētu ticību,
Lai mācas pasaul's viltu pazīt,
Un Dieva svētu mācību,
Kā tas, tā sakņots, stipris paliek,
Un nekad prātā šaubīts tiek."

J. Rātminders.

Kā vējš un ūdens sievas prāts

(Savā meldijā)

Iet kara vīrs uz tālumu
Un atstāj jaunu sieviņu.
Gan rauda jaunā sieviņa,
Ar vīram nobirst asara.
„Lai Dievs nu palīdz tev un man :
Pēc četriem gadiem gaidi man’.”

— „Es agri, vēli gaidīšu,
Ne mūžam citu neņemšu !“
Vīrs bučo to ar sirdsēstiem,
Tad projam iet ar karogiem,
Un klausā saviem vadoņiem,
Kā svēti apzvērējis tiem.

Ar ienaidniekiem izšāvies
Un dūšīgi vien izkāvies ;
Pēc dažiem gadiem atlaists iet,
Sev meklēt citu mājas viet’.
Ar koka kāju pamazām :
Pie krūtīm goda zīme tam.

No tālienes jau pretī spīd
Tās mājiņas, kur sieva mīt.
Un tuvāk steidzies, sadzird tas,
Tur iekšā troksni, līgsmibas,

Ir stabulnieku pūšanu,
Un dancotāju lēkšanu.

To sieva bij aizmirsusi,
Un citu vīru ņēmusi,
Patlaban kāzas svinēja.
Redz, tā ir sievas ticība!
Klusiņam vīrs nu garam iet,
Un meklē citu mājas viet'.

*

Kā vējš un ūdens sievas prāts,
Kas uz to tic, taps piekrāpts tāds.

J. Rātminders.

Dzīve man ir tumša drūma

(Meld.: Kā burvīgs sapnis priekšā stādās)

Dzīve man ir tumša drūma
Nesmaid' laimes dienīnas,
Tā jau sen man tāda kļuva
Vīta manas rozītes.

Svešumā mans mīlais gāja
Mani vienu atstāja,
Bārgais liktens mani rāja,
Palikušu dzimtenē.

Bārga vētra laukā trako
Zūd man ziedu dieniņas,
Vētras balsīs, liekas dzirdu
Viņa slēptās vaimanas.

Kur vien raugos, visur baigi
Tēli manīm parādas,
Zuduši ir laimes laiki,
Sāpēs sirds man sažņaudzas.

Vētrai labprāt līdzī skrietu
Tālu projam svešumā.
Tur pie viņa kapa mirtu,
Viņam līdzās dusētu.

Nātras, kaut uz kapa augtu,
Sirds tak kļūtu mierīga,
Ceru, laime reizi plauktu
Citā dzīvē labākā.

Ar adatu un spalvu

(Savā meldijā)

Ar adatu un spalvu
Var daudz ko pastrādāt.
Dievs, dod man gudru galvu
Sev sievu iegādāt.

Kas prot uz to vien dzīties,
Lai laimīgs varu kļūt,
Kas prot ar diegiem tīties,
Kas prot pēc modes šūt.

Ko strādāt, rakstīt, dzejot,
Ko dzīvot gan man līdz,
Ja nav pēc jaunās modes
Man kreklis salāpīts.

Ar caurām biksēm skraidīt,
Ta iraid veca mod',
Tadēļ, ak Kuugs, par sievu
Man „šneiderieni“ dod.

Doku Atis.

Miķels bij par kalpu

[Savā meldijā]

Miķels bij par kalpu
Vecam vagaram;
Še pusgadu bijis,
Netika vairs tam:
Zirgs par ātru, arklis smags.
Putņa šķidra, gailis traks.

Un kad azāidiņu
Ēst bij atnācis,
Tad šis karotīti

Iemērc apgriezis,
Sacīdams ar apsmieklu:
„Ja pielips, tad ēdišu“.

Kālpot jau apnicis,
Domā šā un tā;
Sievu sev apņēma,
Iet no saimnieka.
Nu jau Miķēls bandinieks,
Darbs tam īgnis, mīļš ir miegs

Jau no bērna kājas
Slinkot ieradis,
Nu jau strādādams
Drīz bij aizmirsis;
Bet pēc maizes vēders nu
Rūc ar lielu rūkšanu.

Ak, nu žēlot sāca
Vecu saimnieku,
Putriņu nu ēstu,
Kad kur dabūtu,
Smeķetu ir garozas,
Bet neviens tam nedod tās.

Vecu saiminieku
Lūgt bij atnācis,
Lai jel sieku miežu
Būtu lienējis.
Vagars neatbild nekā
Ieiet abi klētiņā.

Klusu stāv nu abi
Še pie apcirkņa;
Vagars liešķerīti

Nēmis apgroza,
Iegrūž miežos, saka nu:
„Ja pielips, tad mērišu.“

Miķels raud un vagars
Teic tam: „Nu paties’,
Lab’ tam, kas ar as’rām
Mācās laboties.
Miežus tevīm šķināju,
Lai tie tev par mācību.“

Jauni Miķeliši,
Stāstu pieminat!
Un šī mācība,
Lai pie sirds jums iet:
Ja pielips, tad ēdišu,
Ja pielips, tad mērišu.

A. Līventals.

No grūta miega Margrieta ...

(Meld.: Pie saimnieka devīga)

No grūta miega Margrieta
Nakts vidū trūkās kājās:
Tai izlikās, ka vīrs pašlaik
No kroga pārnāk mājās.

Tai dzērājs vīrs; bet lēnīga
Tam bija daba tāda,
Kad sieva nikni izrāj to —
Viņš prom tik vākties gādā.

Un Margrieta jau sadomā
Un treknus vārdus taisa,
Ko vīram dot, līdz ienāks tas,
Ar dukiem kā iz maisa.

Tā klausās, — soļi neatskan,
Bet izlikās, ka nāca . . .
Un nezina kāpēc Margrietai
Sirds bailēs trīcēt sāca.

Tā gulēt atkal nolikās;
Bet — atkal padimdina . . .
Kas notiek gan tur ārpusē? —
Pats jods to tikai zina! . .

Un tad, kad rīts jau blāzmojās,
Tad sienmalē pie mājas
Bij pamanamas kupenā
Margrietas vīra kājas.

Viņš baidījies bij istabā
Nākt iereibušā prātā,
Ka alga visai bagata,
Tiks viņam izmaksāta.

Tur mīkstā sniega kupenā
Viņš iesnaudies ar smaīdu,

Nu nedzird tas vairs bāriena,
Ne savas sievas vaidu.

Un dažreiz naktī Mārgrietu
It grūti murgi māca,
Tā iztrūkās, tai izlikās,
Ka kāds gar sienu nāca . . .

C.

Praktiskā Bibliotēka

Rīgā, Avotu ielā 33, pasta tek. rēķ. 1776

Mūsu izdevniecībā vēl dabūjams aprobežotā skaitā popularais P. Krodera sakopotais dziesmu krājums

Lai atskan dziesmas !

pirmā grāmata, 2. paplašināts izdevums

Saturā starp citu :

Arijas un romances :

Ak, cik gaišs
Ak, tveŗat
Ak, cik es gurda
Ak, kur, visas gaisāt
Ak, mana saule
Barkarolla
kviens nolemts mīlas varai
Ia it visas meitenītes
Iel nevaicā
Kas meiču prec
Klau, dzidrā gaisā cīrulīts
Kur paliek draudziņš mans
Lai ziedonis to stāsta
Mīļo, likteņ puķīt, teic
Mīņjona
Meitenes sirsniņa
Mīļi lūdzu jums es
Meitenītes, zeltenītes
Nakts, sumināts
Nāc, paklausies, draudziņ
Pār visu zemi mīla valda

Širsniņš „sveiks“ jums
Šveika dziesmiņa
Tev pukst šī sirds
Vai tev neilgojas sirds

Modernie šlāgeri:

As'ru pērles
Bimbambulla
Cerīni kad baltie plauks
Dzer, dzer, brālīti, dzer
Div' sārtas rozes
Dejo, dejo, pagriezies
Es meklēju tādu, kā tu
Es savu sirdi zaudējis
Gaida, Gaida
Kad skūpstu roku jums
Kur skatus dedzīgus
Klauns un mīlestība
Melnās acis
Neej prom
Neraudi, puisēn
Par dziļi neskataties acīs
Skaistais Žigolo

Sonny Boy

Trīs vārdus vien teiktu
Trīs musketieri
Kas dziesmās baudu rod
Tumšsārtās rozēs
Tu, mana spožā saule
Tas bij reiz jaunībā
Viss zem saules beidzas

Patriotiskās dziesmas :

Ar Dievu, mīļā tēvija
Aumeistaram sūra dzīve
Beveriņas dziedonis
Cik mīļa esi, tēvija
Cinišanās
Lūk, zvejnieks mazā laiviņā
Daugaviņa, māmuliņa
Dievozolu trijotne
Dievs, dod mūsu tēvu
Es latvju tautas meitens
Galva ar trim šķēpiem
It kā ērglis gaisā
Kam spēks un dūša sirdī mīt
Klau, kā skaņas trīs un ceļas
Kurzemīte, Dievzemīte
Lai dziesmas skan daudz
Lai kopā sanākam
Latvija ar savām lejām
Latvijas kalnājos, Latvijas
Latviski lai atskan dziesmas
Mandziesmas mantavienīgā
Mosties, mosties mana tauta
Nevis slinkojot un pūstot

Nu, sveiki, brāji
Ozoli vēl Latvijā
Pie Baltijas jūras
Pulcējaties, jaužu bari
Sniedz man šurp, jaunēkli
Sveiks tēvijai
Svešumā klistot
Šie kauli, šī miesa
Tikai tēvijā
Trimpula

Jautrās viesību dziesmas :

Dod vēlreiz
Dzert un dziedāt patik man
Dzīvoj' pie kundziņa
Ech, mā, ti mojā
Es grib' ritā mežā braukt
Iekš meža ir viens nams
Jūdzu savu pletizeri
Jautrie zēni
Jauki dzīvot Vecaucē
Kausā lej, jaunēkli, vīnu
Kad divas sirdis nesapas
Kur nu biji, āzīti manu?
Lai zibeņo un rūc
Lustīgs tēvs ar māmuliņu
Māksla bučoties
Meldermeitiņa
Man bij' veca sievas māte
Nu mēs, bāliņi,
Par spīti grūtiem laikiem
Piltenes prāgeri
Skrīveram ir grūta dzīve

Taisni vo viesnīcas
Tā uz vakaru tas bija
To es zinu, to es māku
Vaj'g smērēt
Vai tev neilgojas sirds
Vecā Grieta
Viens kungs, pa vārtiem
Ziņge par melderzelli
Zelts un sudrabs patik man

Studentu dziesmas :

Ak, vecā buršu greznība
Ar Dievu, mums jāšķirās
Ālus un mīlestība
Aiz tiem purviem
Brāļi, šodien priecāj'ties
Brāļi, vai vēl jauni mēs
Brālīt, iedzer vēl reiz
Buenos-Aires jūrmalā
Daugav's malā stalts kā
Es esmu lielais ekonoms
Es esmu lustīgs dzīvotājs
Es dziļi glāzē ieskatījos
Esmu apkārtstaigulis
Gaudeamus
Iedzer, brālīt
Iemet, papiņ
Ja es reiz būtu vecais Dievs
Ja nebūtu mums dakteņu
Kad Noass šķirstu atstāja
Klau, klau, cik sēri zvana
Kas nekaiš dzīvot pāvestam
Kad aiziesi uz Siguldu

Kur, Dieviņi, tu paliksi
Krambambuli
Liec, lai glāze staigā
Mūža ziedons tik iss
Mēness spīd aiz kūts
Man bij maza grāmatiņa
Nav tas skumjais rudens
N. N. gāja uz krodziņu
Nu es zinu, ko vajaga
No paša Dieva līgsmība
Pikols [mums dota
Pie Melnās Valzivs Askalos
Pie Stūra-Stepa
Puiši meitas apsūdzēja
Raug, draugi, kā šī kannā
Reiz bija rozīte [mirdz
Šis alutiņš, kas mūsu pašu
Strauji, kā vilņi
Students apkārt ceļojot
Tā iedzeršana laba lieta
Tur, augšā, uz bēniņem
Vai gudrās dabas mājiens
Vakarā ap šādu laiku
Vakar, vai tas ticams, brāļi?
Vienāds vecums daudzreiz

Karavīru dziesmas :

Ak, saki, zelta zilīte
Aizjāja latvietis pasaulētālu
Apkārt kalnu gāju
Baltā roze
Cik bēdīgi tie vecāki
Cekulota zīle dzied

Cel mani pār par Daugavu
 Div' dūjiņas gaisā skrēja
 Es kaļāi aiziedams
 Imanta nevaids miris
 Jātnieku dziesma
 Kaut klinšu akmens šķeltos
 Kaļa viri bēdājas
 Kad man, uz vakti stāvošam
 Kad turki neganti apkāva
 Latvju strēlnieks
 Lustīgs puika es uzaugu
 Mans brūtgāns ir jātnieks
 Mans vecais mētelis
 Māmiņ, mīlā, ko tu raudi
 Nu, ar Dievu, mīlā sēta
 Nu taisaties, biedri
 Nu ar Dievu, Vidzemīte
 Pie Donavas tur tāļi
 Pie tēvu zemes dārgās
 Pate māte savu dēlu
 Sark'nais rīts
 Tālāk tik trauc
 Tur tālā kaļa laukā
 Uz kaļa jauneklīm jādodas
 Viens saucējs saucpie Daug.
 Vecais atstavnīeks
 Zirgi zviedza, velni brauca

**Mīlestības, pasaules,
skumju un dabas dziesmas**

Ak puķīt, tavu noskumšan,
 Alpu rozīte
 Aizver actīņas un smaidī

Alā verdī
 Aījajā
 Ar spīeķī īeķš rokas
 Ak, dzīmtene, tu, dārgā
 Ak, cīlvēks šīnī pasaulē
 Ak, mīļo, cīk vīen mīļotmāk
 Antonīus kāds bārenīs
 Augūsts un Līna
 Aīz mežīem, aīz purvīem
 Bārenīte
 Bēglīs
 Bakchanāle
 Brūklenājs
 Baltās akacījas
 Brīnos es, kad rudens dīena
 Būs man, mīlā, no tev
 Cīk ezers rāms
 Ceļīnīeks
 Čūkas ganot, Matīsīņam
 Čīepīņa
 Debess tumša, mākoņaina
 Dažu skaīstu zīedu
 Dar' man, tēvīs, pastalīņas
 Drīz kapā, puķītes jaukajās
 Domāju es domas dziļās
 Daugava, tu, daīļā rota
 Drīz sārtās rozes vītušās
 Drūmī, bīezi mūža meži
 Dzīesmu jaukums
 Es nezīnu tīešām,
 Es zīnu, vīsi manī nīevā
 Es nezīnu un nesaprotu
 Es atmīnos rožainos laīkus

Ej prom, ej prom	Londonā pie Temzas grīvas
Es nebūtu ticēj's, ja teiktu	Lūgšana
Es esmu nabags vecpuisis	Melniem matiem, tumšām
Gājēja dziesma nakti	Mans kaps [acim
Gan tumšam mežam teicu	Mūžam zili ir Latvijas kalni
Grietiņas dziesma	Mātes acs
Gadi nāk un gadi aiziet	Miļā meitiņ, atver logu
Grafis Plāters	Mili mani, skūpsti mani
Ilgošanās	Miļākā, ar labu nakti
It kā putniņš jautrais	Miļā, mazā zeltenīt
Jau ziedoņa vēsmas	Mirdzi kā zvaigzne
Jauki dzīvot tēvijā	Mēness starus stīgo
Jūras malā esmu dzimis	Nāc līdz, mana līgaviņ
Jauns dārznieks vienreiz	No visas sirds sveiks
Jel nedusmo [bija	No rīta mazā gaismiņā
Jel nedusmo, kad sāpes daru	No tevis es kaut tālumā
Jel atstāj man'	Nāc man līdz
Jaunībai	Nav grūtparķēkšu Rīgā būt
Jauns un traks tu puika esi	Nekad tev nesacišu
Ja ar' tevīm simtām avju	Nāc laiviņā
Jau ziedonis klātu	Nu ardievu, kāju celiņš
Jauks vasar's rīts bij svētd.	Pa Daugavu laivinieks irās
Kad būs as'ras izraudātas	Pie Daugavas es dzīvoju
Kam raudi, skaistā meitiņa	Prieks melderam ir ceļotiet
Kapsēta tur kalna galā	Pasaciņa
Kad jau gulbji projām iet	Pie alus galda sēdēja
Kā gulbji balti padebeši iet	Pie straujas upes sēdēja
Kā zagšus	Pagraba dzīvokli drūmā
Ļaunās acis	Pie vārtiem, akas malā
Ļaujāt man sērot	Pie loga ziemas nakti
Lakstigala un mātes meita	Rītos, kad gaiši dzied
Lai ar vētras ceļas	Reiz melderam bij meitiņa
Lai rozes visu skaistākās	Rītu vairs nebūšu mājās

Reiz vecos laikos valdīja
Stāsti manim, Daugaviņa
Senatne
Šē, kur līgo priežu meži
Svēta nakts, ak, izlej tu
Sapņu tālumā
Sīkie pirkstiņi
Skani mana dziesmiņa
Satumsa nakts
Sapņot man tikas
Saulē aiz meža jau nogrima
Starp kalniem lejām jaukā
Strautiņš čalo
Šak, puķīt, kalab tu
Šķirties, ak, šķirties, ir grūt
Saulīt mazu gabaliņu
Skaistu rozi redzēja
Sirds vēlas viņu redzēt
Stāvu es pie lodziņa
Teici to stundu, to brīdi
Tev dziļi acis ieskatīju
Tu to zini, spulgacīt
Tu mīļa man
Trijjūgs
Traucies, trijjūgs
Teic man mīlīgo vārdu
Tēva tev nava, ne mātes
Tu vēsma, kas starp kuģu
Tev [mastiem
To skaidro ūden' nejauciet
Tev atstāju, turēju ļaunu
Tēva mājiņa
Tik man vairs nē

Tu esi bērns un paliec tāda
Tur tālu, mana sirds
Un ja tu būtu puķe
Uz viņas kapa
Uz jūrmalas krasta
Upe un cilvēka dzīve
Un tā es sen, jau klistu
Volga, Volga
Vēl tu rozēs plūc
Visur klusums valda
Viļinošas skaņas
Vai, puķīt, sacīt zini
Viss ir jauks vasarā
Ziedēja dārziņā
Zied zeltenītei vaidziņi
Zemnieks ir bagāts

Tautas dziesmas:

Aijā, žūžū, lāču bērni
Ai, meitenīte
Ai, zaļajā lidaciņā
Aiz Daugavas suņu muiža
Aiz kalniņa miežus sēju.
Aiz kalniņa dūmi kūp
Aiz upītes es izaugu
Aiz upītes jēri brēca
Apsēgloju melnu kuili
Ar laiviņu ielaidos
Ai, manu grūtu mūžu
Ain, meitiņa, kājas
Āvu, āvu baltas kājas
Bandinieka rudzi auga
Bārenītes slavināšana

<p> Bērits manis kumeliņis Bij man vienas rozes dēļ Brālīts savu isto māsu Čaur sudraba birzi gāju Čučī, mana ligaviņa Divas vien, mēs, māsiņas Divi sirmī kumeliņi Dzeltens manis kumeliņis Dzērājs puisis bēdājās Dziedāj' tautu tūrumā Dziedātāju sievu ņēmu Dziedi, raudi tautu meita Ej, bāliņi, lūkoties Ej, saulīte, driz pie Dieva Es ar sauli saderēju Es bij puika Es redzēju jūriņā Es savai māmiņai Es tautiešam apsoliju Es uzgāju ganīdama Es uzkāpu kalniņā Grūti pūta sila priede Jāju dienu, jāju nakti Jūriņ' prasa smalku tīklu Kad pārņāksi, bāleliņ Kad biju jauns puisītis Kad man būtu ta naudiņa Kas kaitēja nedzīvoti Kas tie tādi, kas dziedāja Ko tu raudi, kas tev kait Krauklīts sēž ozolā Kulies pati, rudzu rija Kumeliņi, kumeliņi </p>	<p> Kur tu augi, daiļa meita Kur tu skrīesi, vanadziņi Kur tu tecī, gailīti man' Labāk manu iesaliņu Laimīt kļiedza, laimīt brēca Ligodama upe nesa Ligo laiva uz ūdeņa Lokatiesi, mežu gali Māmiņ miļā, māmiņ jaukā Man bij zīle audzējama Man māmiņa piesacīja Maza biju, neredzēju Maza, maza es meitiņa Meita gāja uz avotu Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa Migla, migla, rasa, rasa Nebrauc tik dikti Nedod, Dievs, vītolam Neviens putniņš tā nepūta Ozolīti, zemzarīti Padziedāsim nu, bāliņi Padziedi, mazputniņ Pār upīti diegu vilku Puiši jāja pieguļā Pūtin pūta melnais mednis Pūt, vējiņi Rīga dimd! Rikšiem bēriņi es palaidu Rozēm kaisu istabiņu Rindām auga ozoliņi Sarkandaiļa roze auga Saulīt' tecēj' tecēdama Saulīt' vēlu vakarā </p>
---	---

Sēju lielu rožu dārzu
 Seši mazi bundzinieki
 Sidrabiņa upi brīdu
 Sijā auzas, tautu meita
 Skaisti dziedī, lakstīgala
 Štādiju ieviņu
 Štrauja, strauja upe tecēj'
 Sitā, zēni dzivodami
 Tas bij vīrs, tam bij vara
 Trīs meitiņas saderēja
 Tautiešam roku devu
 Teci, teci, kumeliņi
 Teici, teici, valodiņa
 Tili, tili, buku buku

Trīs jaunas meitas
 Trīs priedītes silā auga
 Trīs sidraba upītes
 Tumšā, tumša tā eglīte
 Tur es dzēru, tur man tika
 Uz Daugavas es dzīvoju
 Vai bitīte nezināja
 Vai, Dieviņi, kur iesim
 Vilciņš zaķi aicināja
 Visi gani mājās dzina
 Visiem rozēs darzā ziedi
 Visi mani radi raud
 Zvirbuli, zvirbuli

Šajā krājumā sakopotas daudzas veco laiku dziesmu
 pārles, kuŗas nav atrodamas nevienā citā krājumā.
 Grāmata izdota glīti ar piecās krāsās iespiestu Vid-
 berga vāka zīmējumu, 480 l. p. bieza, ērtā kabatas
 formātā, maksā Ls 3.—, grezni zeltītā sējumā Ls 5.—

Wişadu ņwinibu, 7 gimenes godibu, jubileju u. t. t.
 ņarihtotajeem, ņa pilņehtneefeem, ņa lauzineefeem, ņa
 wezeem, ņa jauneem nepeezeesĥama roņas graĥmata

U. Melnalkņnis

Swehtku un galda runas

Graĥmatu ņastahdijis Seemelwidņemes pirmo leelo
 walņts ņwehtku, dņeesmu deenu un iņzilo ņabeedriņto
 ņwinibu rihtotajs un waditajs, bij. Walmeeras apr.
 waldes pr-ņs rakņtneeks **U. M e l n a l k ņ n i s.**

Graĥmatā eeweetoti: 12 wiņpuņigi rakņti par

daschadàm swinigàm zeremonijam, jubilejam,
 swinibam, godibam un winu Jarihžofchanu, 150
 apšweikumi, swehtku, jubileju, godibu u. z. ru-
 nas ar peefkanotàm dseefmam un tosteem. Dau-
 dsu prologu, dokumentu un adrefu paraugi,
 50 apšweikumi, nowehlejumi un leels wairums
 wišadeem gadijumeem peemehrotu aforifmu,
 dseefmu un daudš un daschadi ziti raksti, pa-
 škaidrojumi un pamahzibas. Saturâ starp zitu :

Par swinibam. Par runam un runašchanu.
 Walšts swehtkos: Prologs. Swehtku runa. Augsta-
 to walšts wiħru apšweikšana: Walšts presidenta.
 Ministru presidenta. Iſglištibas ministra. Gešch-
 leetu ministra. Semkopibas ministra. Karogu ee-
 swehtiššana: Karogs Pašneegšanas zeremonials.
 Prologi. Swehtku runas: Karogu pašneedsot un ſa-
 nemol. Apšweikumu runa. Galda ušruna. Galda
 runa. Pamatu eeswehtiššana un eeliššana. Wiš-
 pahriġs aišrahdiġums. Pamatu dokumenti. Peemi-
 nas rakstu paraugi: Školai. Tautas namam. Pri-
 watam namam. Jaunšaimneeka namam. Runas
 pamatus eeleeot.: Školas namam. Kopdarbibas
 namam. Weššaimneeka namam. Jaunšaimneeka
 mihtnei. Nowehlejumi. Galda runas. Sabeedrišku
 zeltņu un priwatnāmu eeswehtiššana: Eeswehti-
 ſšanas zeremonija. Jaunas školas eeswehtiššana.
 Pagašta nama. Beedribas nama. Ruħpnizas [fab-
 rikas]. Lauku mahžas. Jaunšaimneeka. Amatneeka
 mihtnes eeswehtiššana Beedribas un organifzijas
 atklahšanas swinibas: Par beedribam un darbi-
 bas atklahšanu. Kulturas beedribu atklahjot.

Lauksaimn. b-bu. Aissardschu pulzīnu. Jaunatnes
 pulzīnu. Dseedataju kori. Kopdarbību. Swejneeka
 organizācijās. Sporta organizācijās. Weikalu at-
 klājot. Jubilejas šwinibās: Par jubilejam. Sko-
 las 75 gadu jubileja. Skolotāju 25 g. un 40 g. jub.
 Kulturas b-bas 50 g. Kulturas darbineeka 25 g.
 jub. Adrese darbvedim 25 gadu un 40 g. Pagasta
 amatwihra. Kora jub Lauksaimn. b-bas jubileja.
 Gruntneezibas, preekshihm. lauksaimneeka, brihwpr.
 ugunsdi., kopdarbibas, kopmoderneezibas, fabrikas,
 weikalneeka un amatneeka jubilejas. Gimenes godi-
 bas: Par galda runam. Gimenes weekbas. Kristi-
 bas. Jauneeschu eeswehtischana. Skolas gaitas is-
 wadot. Saderinaschanas šwinibas. Rahsu šwinibas.
 Sudraba kahas. Selta kahas. Schuhputu sweht-
 kos. Nowehlejumi. Daschados gadijumos: Ihs
 aisrahdijums. Wezo gadu pawadot uu jauno sa-
 gaidot. Pihgo swehtkos. Plaujas swehtkos. Wahrda
 deenās: Tenis. Antons. Karlis. Juris (Jurgis).
 Milda. Mihla. Jahnis. Peteris. Pawils Marija.
 Zekabs. Anna. Augusts. Mikelis. Martinsch. Ra-
 trina. Andrejs. Jaunkareiwja iswadischana. Talka.
 Septianu osolu dseesmas. Ullus wakarā u. t. t.

Grammata isdota glihti ar 2 krahšainu
 wahku, 200 l.p. un maksā Ls 2,50, gresni seltitā
 sehjumā Ls 4,50.

Wairumā un masumā isdewneezibā

Praktiskā Biblioteka

Rīgā, Awotu eelā 33, tahlr. 30175
 pasta rehķ. 1776.

SATURS:

	lpp.
Ai, tu košā tēva māja	32
Ak, cik dažs labs jaunēklis.	132
Ak, dzīvo jauki, šķīsti	79
Ak, jaukums, likt vērā	11
Ak, mīlais dēliņ, precējies	92
Ak, nesen vēl lakstīgala	144
Ak, tu, zeltenīte	78
Alus dziesma	60
Alus un mīlestība	61
Ansim, zēnam, viegla daba	140
Apsveikšanas dziesma	43
Apsveikumi	46
Arāja dziesma	67
Atgriezies, atgriezies vēl vienu reiz	71
Atvara meitiņa	99
Augsta laime jums	46
Augstu laimi, prieku	47
Avis ganot adīdama	16
Ar adatu un spalvu	171
Aiziet jūriņā	157
Baltvaidzīte, sārtlūpīte	81
Bārenīte gauži rauda.	18
Bērnu prieks	37
Biedri, lai ar prieku	52
Brālīts savu līgaviņu	139
Brāļi, kad tās rozes zied	56
Brāļi, kas gan jaukāks vēl	53
Brāļi, vai vēl tiksimies	23

Brāļu saderība	11
Caur mežu jautras dziesmas skan	111
Cik bēdīgi zied puķu lauks	106
Cik grūt', ja agri iemilē	102
Cik labprāt tev pie kājām	79
Cik skaista esi tu	79
Cilvēks, laimi meklēdams	8
Cerība	153
Debess raiba, zilbalta	142
Dievs dod mūsu jaunam pārim	48
Drūmi, drūmi mežiņš šņāca	128
Dusi saldi, mīļā, dusi	48
Dus māmiņa man kapsētā	12
Dziedat, meitas, manu dziesmu.	56
Dziedi skaņi, cīrulīti	67
Dzīve man ir tumša, drūma	170
Eita ganos, aitas ejat	36
Es blieķa dārzā biju	84
Es esmu nabags muzikants	62
Es mežā dzīvot ietu	33
Es sapņoju par tevi.	94
Es sēdēju uz Gaujas krasta	110
Es sirdi sāpes jūtu	141
Es stāv' uz augsta kalna	118
Es tavās acu liesmās	109
Es lustīgs zellis pasaulē	159
Gavilēm mēs šodien sveicam	44
Grietiņas prieki	16
Iekš upes vēsas lejas	122
Ilgas pēc mīļākās	108
Ja kādu sirdi zini	105
Ja tu mani sirdi mīli	144
Jau ziediem rotātas plavas	66

Ja zvaigznīte tu būtu	99
Jel nezvēri, tik bučo vien	123
Jau vectēvs lādi nesīs iekšā	165
Kad klusās krēslas stundās	95
Kad sirds man sāpes mana	140
Kam pirmo glāzi paceļam	58
Kas ir priecīgs, jauns	103
Kaut būtu balodītis.	97
Kā no paradīzes skaistas.	137
Kā vilņi aug	13
Klusa māja, kur es augu.	30
Ko tu, strautiņ, tik daudz čalo	124
Kur divas sirdis uzticībā	76
Kur tu iesi, smuks puisīti	104
Kā vējš un ūdens sievas prāts	169
Kad vējiņš sēras skaņas	154
Kā piķis un kā zēvele	159
Kā tas gan rīmejās	156
Klau, šāviens vajā sprādzis	156
Labais biedris.	14
Labprāt es pie tavām krūtīm.	95
Laid manām acīm sacīt	149
Laime sirdī.	8
Lai dzīvo sveiks.	47
Lai visas tavas mūža dienas	48
Mana mīlestība	89
Man mīla man tēvija	28
Man krietnis biedris bija	14
Man sapņot tik	148
Man tumšā naktī gadījās	136
Manu sirdi vēsmiņas	50
Mazais kuģinieks.	19
Maziņš, maziņš tas ciemiņis.	86

Mazs namiņš zaļā birzē	35
Mātes acs	15
Māte mani audzināja	73
Meitas stāsts	84
Meitiņ mīļā, puķīt jaukā	93
Meitiņām	132
Mēs jautri visus sveicam.	51
Miegš man nāca.	82
Mīlestības prieks.	88
Mums paradīzes dzīvošan'	60
Miķels bij par kalpu	172
Nāc, Anniņ, sēdies laiviņā	99
Nāc, klusais vakars, nāci	32
Nākat, meitas, sēnes lasīt	131
Nav glāzi ūdens vērtā.	139
No salda miega modos.	49
No savas pašas jaunības	69
Nu, šķirsimies mēs, balodīt	72
No grūta miega Margrieta	174
Nopūtas pēc mīlākās	150
Par visu, kas vien pasaulē	29
Pasaul, ļauj man vienam būt	20
Pēc daiļas ciema meitiņas	129
Piemini man', pie altara kad stāvi.	117
Pie saimnieka devīga	40
Pie tevis sirds man sienas	91
Plūcat rozes, rozes zied	58
Projam, projam prieka laiki	121
Putni dzīvo mežā	34
Pūt nu, Ansīt, stabulīt.	140
Rakstā situ sprigulīti	38
Redz tās rozes dārziņā	78
Rindā dzērves	20

Rīta sveiciens	7
Sen pagājušas laimes dienas	120
Sirdī ceļas ilgas karstas	27
Skaista ir jaunība	68
Skrej, putniņ, tu pie viņas loga	98
Slikti man klājas.	127
Strautiņš tur ceļmalā	65
Sveiciens karogam	44
Svēts vakars nu ir pienācis.	147
Šās abas mani moca	96
Še gan daba jauki smaida	108
Švaka, švaka šī ziemiņa	163
Tā nevar še palikt	22
Tā rozīte ko lūdzu	116
Tautas meita	73
Teci, upe, rituļos.	115
Tev' mīlēju	103
Tik ilgi plava jauka.	77
Tik jauka tu, kā puķe	80
Tik laipna, tikla, skaista	80
Tik vienu dziesmu Isu.	146
Tu netici, kā tevi	107
Tu skaistā zvejniece	112
Tu vedi mani laimes valstī	143
Tur tālu tālumā.	65
Tur uz kalniņa es nosēdos	37
Tu nemil man, ak mokas	150
Upes malā puisēns pina	87
Uz augsta jūras krasta	151
Uz augsta klinšu kalna	125
Vai tu zvaigznes izskaitijis	9
Vakar es tev' redzēju	121
Vakar gaidu, šodien gaidu	74

Vak'ra zvaigzne laipna, bāia	21
Vecās Māras dziesma	131
Vecais likums.	103
Vīnkalniņā klusā.	138
Zelta spieķi atspiežos	10
Zied zilās puķēs meža malā	148
Zilas vijolītes	145
Zvaigžņu pulki spalgo klusi	90
Žīda ķibeles (Es dzīvoju iekš Šāulem)	161

GOD. LASĪTĀJI UN DZIESMU DRAUGI!

„Lai atskan dziesmas“ pirmā grāmata (1. un 2. iespiedums) jau pazīstamas malū malās. Gribās ticēt, ka arī otrā grāmata, — kuņģa saturā nav nevienas dziesmas no pirmās grāmatas, bet gan visas jaunas, tautā iemīļotas dziedamas dziesmas, — atradīs vēl vairāk cienītājus un piekritējus. Mūsu nodomā ir drīzumā laist tautās „Lai atskan dziesmas“ trešo un ceturto grāmatu, kā arī pārdrūkāt 3. iespiedumā pirmo grāmatu. Tamdēļ lūdzam lasītājus un dziesmu draugus, iesūtīt izdevniecībai (Praktiskai Bibliotēkai Rīgā, Avotu ielā 33) jaunas, pirmā un otrā grāmatā neiespiestas dziesmas un jauniespiesto dziesmu variantus, labojumus un meldijas.

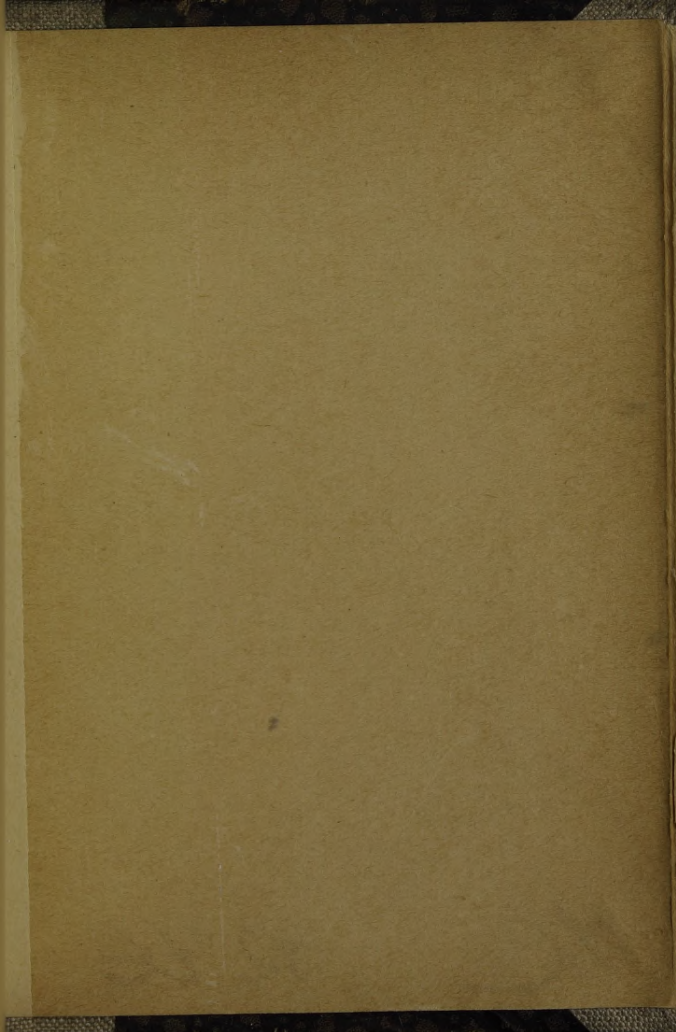
Par katru iesūtīto un 3. vai 4. grāmatā iespiestu dziesmu izdevniecība izmaksās iesūtītājam Ls 3.—, bet par jau iespiestas dziesmas pār-labojumu — Ls 1.— honoraru.

Praktiskā Bibliotēka

Rīgā, Avotu ielā 33.

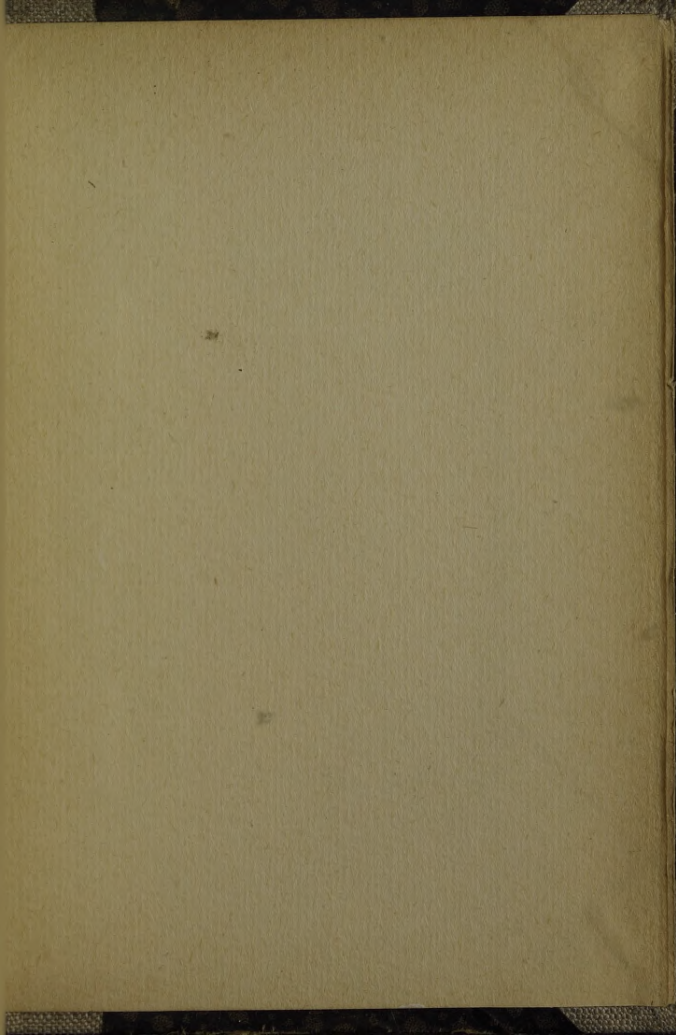
LC 3246

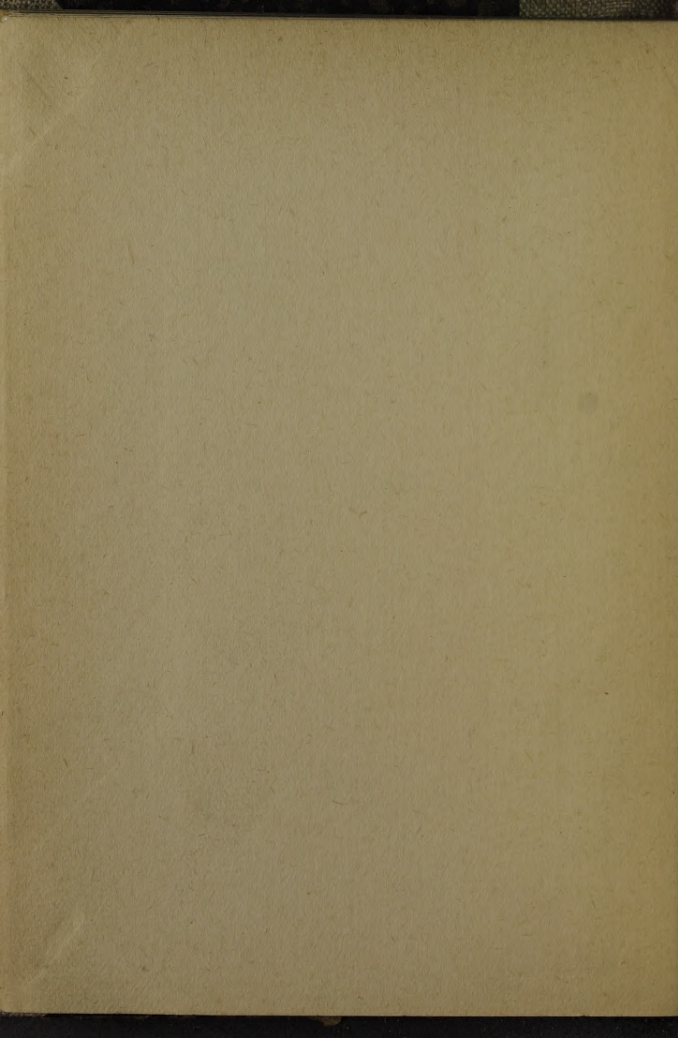

LC 3246

4. FEB 1931

Maksā brošēta L.s 1.—

L2. =

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309069241